

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

7 februari 2000

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Isabel Vertriest en
de heren Jos Bex, André Denys en Jacques Timmermans –

**houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van
het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening
uitgebracht door de heer Joachim Coens**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jacques Timmermans.

Vaste leden :

de heren Joachim Coens, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Jef Van Looy ;

de heer Jacques Devolder, mevrouw Dominique Guns, de heren Patrick Lachaert, Paul Wille ;

de heer Jean Geraerts, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heer Frans Wymeersch ;

de heren Jacques Timmermans, Bruno Tobback ;

mevrouw Isabel Vertriest ;

de heer Jos Bex.

Plaatsvervangers :

de heer Jos De Meyer, mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche, de heer Mark Van der Poorten ;

de heren Louis Bril, Marc Cordeel, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht, de heer Gilbert Van Baelen ;

mevrouw Niki De Gryze, de heren Julien Librecht, Jan Penris ;

de heren Jacky Maes, Jan Van Duppen ;

de heer Johan Malcorps ;

de heer Herman Lauwers.

Zie :

130 (1999-2000)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nrs. 2 en 3 : Amendementen
- Nr. 4 : Hoorzittingen

INHOUD

	Blz.
I. TOELICHTING DOOR DE INDIENERS	4
II. ALGEMENE BESPREKING	5
II.1. Algemene standpunten	5
II.2. Discussiepunten	9
II.2.1. Mestverwerking	9
II.2.2. Houding van de landbouworganisaties	10
II.2.3. Houding van de milieubeweging	12
II.2.4. Tijdschema : MAP2 – MAP2bis – MAP3	12
II.2.5. Bijsturing van het decreet – nitraatresidunorm	12
II.3. Omzetting van de nitraatrichtlijn en vergoedingen aan landbouwers	13
II.3.1. Inleidende uiteenzetting	13
II.3.2. Discussie	16
III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING	19
IV. EINDSTEMMING	31
TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE	32

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening besprak het voorstel van decreet houdende wijziging van het mestdecreet op 13, 20, 25 en 27 januari 2000.

Op 19 januari 2000 werden over het voorstel van decreet hoorzittingen gehouden met vertegenwoordigers van landbouworganisaties en milieu- en natuurverenigingen. Hierover wordt verslag uitgebracht in Stuk 130 (1999-2000) – Nr. 4.

I. TOELICHTING DOOR DE INDIENERS

Mevrouw *Isabel Vertriest* licht namens de indieners het voorstel van decreet toe. Ze stipt vooreerst vier problemen aan met betrekking tot het huidige mestverspreidingsplan MAP1, het mestdecreet zoals gewijzigd door het decreet van 20 december 1995. Dit eerste mestactieplan is nog van kracht omdat de inwerkingtreding van MAP2, het mestdecreet zoals gewijzigd door het decreet van 11 mei 1999, nog niet in werking is getreden.

Ten eerste is volgens mevrouw Vertriest reeds lang gebleken dat MAP1 onvoldoende resultaten geeft op het terrein. Ze oordeelt dat de landbouworganisaties, de sector en de overheid te lang de ogen sloten voor het feit dat het eerste mestactieplan de vervuiling nog deed stijgen. MAP2 en de dioxine-crisis openden iedereen de ogen. Een kentering was dan ook nodig.

Ten tweede heeft Vlaanderen als gevolg van de Europese nitratenrichtlijn verplichtingen inzake de beperking van de verontreiniging van oppervlaktewater door nitraten uit agrarische bronnen. Vlaanderen heeft zich in de discussie met Europa toe nu toe als een slechte leerling gedragen. Het met redenen omklede advies van de Europese Commissie ligt er niet om en vraagt een snel antwoord. MAP2 is nog niet in werking getreden en is hierdoor ook nog niet geëvalueerd. De Europese Commissie houdt dan ook geen rekening met dit tweede mestactieplan, waardoor het Vlaamse Gewest de slechte leerling blijft.

Ten derde zijn er problemen met de vergoedingen. In tegenstelling tot wat werd vermoed, heeft de opschortende bepaling in het decreet van 11 mei 1999 enkel betrekking op het oordeel van de Europese Commissie over het vergoedingensysteem van MAP2 en dus niet over de uitspraak over de vergoedingen van de periode 1996-1998. Er is nog

geen uitspraak over omdat er onvoldoende garanties zijn of de milieuresultaten wel zullen worden gehaald.

Ten vierde staat het nieuwe mestseizoen voor de deur, waardoor een aanpassing binnen enkele maanden, in volle seizoen, alleen maar administratieve moeilijkheden zou veroorzaken.

De indieners willen met de inwerkingstelling van een licht gewijzigd MAP2 drie hoofddoelstellingen bereiken. Ten eerste willen ze daadwerkelijk milieuresultaten boeken. MAP2 is meer resultaatgericht dan zijn voorganger. Het niet inwerkingtreden van het tweede mestactieplan betekent opnieuw een jaar verliezen en nog een jaar verder werken met het totaal ontoereikende eerste mestactieplan. Ten tweede willen de indieners een positief signaal geven aan de Europese Commissie. Ten slotte willen ze met de versnelde inwerkingtreding een krachtig politiek signaal geven aan de landbouwsector om het mestprobleem dringend aan te pakken.

Daarnaast vragen de indieners van het voorstel van decreet aan de minister om zo snel mogelijk de beoogde resultaten te realiseren. Dit flankerend beleid kan worden gerealiseerd via de uitvoeringsbesluiten maar ook via voorlichting aan landbouwers en in het plattelandsbeleid. Bovendien moet de minister alle mogelijke inspanningen leveren om zo snel mogelijk het fiat van de Europese Commissie over de vergoedingen te krijgen, zodat de sector duidelijkheid krijgt.

Mevrouw Isabel Vertriest merkt op dat de indieners geen MAP3 wilden indienen, omdat het werken aan een nieuw mestactieplan tijd vergt. Tijdens die lange procedure zou men moeten blijven werken met het eerste mestactieplan, dat voor de Europese Commissie onaanvaardbaar is maar ook onvoldoende is voor de milieukwaliteit die het Vlaamse Gewest nastreeft. Wachten op een volledige herziening zou minstens een jaar in beslag nemen en zou getuigen van een manifeste onwil jegens Europa. De belangrijkste veranderingen die het voorstel van decreet aan MAP2 wil aanbren- gen, zijn :

- de inwerkingtreding vanaf 1 januari 2000 ;
- een vereenvoudiging van het decreet en van de administratieve verplichtingen ;
- de afstemming van het mestdecreet op het decreet op het natuurbehoud ;

- de stimulering van het gebruik van dierlijke mest tegenover chemische bemesting door vermindering van de basisheffing op dierlijke mest, als eerste stap in de richting van een overschotshelling ;
- het afschaffen van de automatische band tussen een milieubeleidsovereenkomst en het recht op een toelage. De toelage is samen met de financiële stimuli afhankelijk van de goedkeuring van de Europese Commissie ;
- afschaffing van de exclusiviteit tot één milieubeleidsovereenkomst. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd dat verschillende delen van de sector elk een milieubeleidsovereenkomst aangaan.

Doordat MAP2 de koppeling maakt met de nutriëntenbalansen en de nitraatresidunorm wordt perceelsgewijze controle mogelijk en wordt het dus mogelijk om de effectiviteit van het actieplan te meten en op te volgen. Eens het MAP2 in werking is over een voldoende lange periode zal moeten blijken of de milieudoelstellingen worden gehaald. Indien dit niet het geval is, zal er een bijsturing gebeuren.

II. ALGEMENE BESPREKING

II.1 Algemene standpunten

De geloofwaardigheid van het beleid

De heer Erik Matthijs stelt vast dat de indieners in hun voorstel van decreet de filosofie van MAP2 overnemen, ondanks hun vroegere kritiek op dit tweede actieplan. De heer Joachim Coens zegt verbaasd te zijn bij het lezen van de namen van de ondertekenaars van het voorstel van decreet. Enkelen van hen waren tijdens de vorige regeerperiode gekant tegen het MAP2 ; nu willen zij het versneld in werking laten treden. Dit komt weinig geloofwaardig over.

De heer Eric Van Rompuy treedt hem hierin bij. Hij citeert de kritiek die de minister tijdens de bespreking van MAP2 in de commissie had geuit¹. Hij stelt dan ook vast dat de minister vroeger niet geloofde in MAP2, maar nu er alles wil aan doen om

het zo goed mogelijk te implementeren. De toelichting van mevrouw Isabel Vertriest vindt hij onvoldoende overtuigend om alle kritieken die haar fractie vroeger heeft geuit tegen MAP2 te weerleggen. Hij ergert zich er ook aan dat de indieners voortdurend terugkomen op de onvolkomenheden van MAP2. Op die manier lijken ze hun verantwoordelijkheid te willen afschuiven op de ontwerpers van MAP2 indien later zou blijken dat de doelstellingen van de nitraatrichtlijn niet worden gehaald.

Hij merkt ook op dat de minister het destijds had over de keuze tussen een koude sanering, met behoud van de productie, en een warme sanering, met een sociaal verantwoorde afbouw van de veestapel. Hoewel de minister zelf een voorkeur had voor de laatste oplossing, kiest ze nu toch voor wat ze vroeger de koude sanering heeft genoemd. Ook dit doet afbreuk aan de geloofwaardigheid van het beleid. Mevrouw Vera Dua, Vlaams minister van Leefmilieu en Landbouw, zegt geen afstand te nemen van haar eerdere pleidooien voor een warme sanering. In het kader van de plattelandsverordening deed ze voorstellen aan de Europese Commissie voor een begeleide afbouw van de veestapel.

Op de opmerkingen over de geloofwaardigheid van haar beleid, antwoordt mevrouw Dua dat ze, als minister van leefmilieu en landbouw, nu ook een grotere invloed kan uitoefenen op het flankerend beleid en de uitvoering van het mestactieplan, en dat dit volgens haar een groot verschil uitmaakt. Via het plattelandsbeleid, de milieubeleidsovereenkomsten en de uitvoeringsreglementering wil de minister alles doen om MAP2 te laten slagen. Ook mevrouw Isabel Vertriest benadrukt het belang van het flankerend beleid.

De minister maakt hierop een korte persoonlijke evaluatie van het tweede mestactieplan. Positief zijn de nutriëntenhalte en de beter gedefinieerde uitscheidingsnormen. Dit laatste was immers een van de zwakste punten van MAP1. Ze blijft evenwel bij haar stelling dat het een te complex decreet is. De landbouwers denken er volgens de minister ook zo over, vandaar haar plan om samen met de Mestbank en de landbouwsector een inventaris van de zwakke punten van MAP2 op te stellen. Een aantal kleinere wijzigingen kunnen gebeuren via een ontwerp van decreet ; andere verduidelijkingen zijn mogelijk via de uitvoeringsbesluiten.

De heer Joachim Coens betreurt dat deze vereenvoudigingen dan niet in dit voorstel van decreet zijn opgenomen.

¹ Ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning. Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud uitgebracht door de heer Georges Beerden en mevrouw Vera Dua. *Parl. St.* VI. Parl. 1998-1999, 1317/8, p. 8, vierde paragraaf.

Standpunten van de fracties

– De heer *André Denys* staat als mede-indiener achter dit voorstel van decreet. Hij heeft sinds jaren een grote interesse voor het thema, omdat het typerend is voor de zware impact die een ecologisch thema kan hebben op een economische sector. In deze jarenlange discussie tekenden zich twee breuklijnen af : de tegenstelling tussen ecologie en economie, meer bepaald landbouw, en de breuklijn tussen het verplicht afbouwen van de veestapel enerzijds en de mestverwerking anderzijds.

De VLD heeft zich in mei 1999 bij de stemming over MAP2 om twee belangrijke redenen onthouden. Ten eerste leidde het uitstel van de inwerkingtreding tot rechtsonzekerheid. Ten tweede was MAP2 te complex, onder meer als gevolg van wederzijds wantrouwen van de milieu- en landbouworganisaties. Er bleven voor de nieuwe meerderheid maar twee keuzes over : ofwel een eenvoudiger MAP3 ontwerpen, wat politiek moeilijk lag, ofwel MAP2 aanpassen en sneller in werking laten treden.

De VLD heeft drie randvoorwaarden gekoppeld aan de inwerkingtreding van MAP2. Een eerste voorwaarde was dat het heffingssysteem zou evolueren van een basis- naar een overschotheffing. Ten tweede werd voorgesteld om de mestverwerkingsplicht toe te spitsen op de grootste bedrijven en de integratoren, die het meest vervuilen. Ten derde wil de fractie van de heer Denys een actiever politiek optreden op Europees niveau wat de vergoedingen betreft.

Een belangrijke verbetering van MAP2 ten overstaan van het eerste mestactieplan is volgens de spreker de verfijning van het milieuluik. De mestoverschotten worden in MAP2 beter ingeschat, er is een perspectief voor het wegwerken van de mestoverschotten en er wordt een onderzoek gestart naar de nitraatresidunorm. De bemestingsnormen worden wetenschappelijk onderbouwd en het bijhouden van nutriëntenbalans werkt responsabiliserend. Waar in MAP1 nog sterk de nadruk lag op mestverspreiding, gaat het tweede mestactieplan meer in de richting van mestverwerking. Het principe van de mestverspreiding had immers een aantal negatieve gevolgen, zoals een verspreiding van de mest van de "zwarte" naar de "witte" gebieden, zodat er een toenemend aantal grijze zones ontstond. Ook mevrouw Isabel Vertriest haalt dit probleem aan. Bovendien zorgde mestverspreiding ervoor dat de prijzen voor landbouwgrond kunstmatig werden opgedreven.

Omdat MAP1 de facto onuitvoerbaar is, en bovendien op het terrein aanleiding geeft tot een aantal illegale situaties, is het volgens de heer Denys nodig om MAP2 versneld uit te voeren.

– De heer *Bruno Tobback* herinnert eraan dat zijn fractie MAP2 goedkeurde en stelt dat de SP ook dit voorstel van decreet zal goedkeuren. De heer Joachim Coens citeert hierop uit het verslag van de bespreking van MAP2, waarin de heer Tobback zei het onverantwoord te vinden een decreet uit te voeren dat misschien zou worden afgewezen door de Europese Commissie. Als de heer Tobback het voorstel van decreet goedkeurt, doet hij nu datgene waartegen hij zich indertijd verzette. De heer Bruno Tobback repliceert dat de toenmalige minister van leefmilieu had verzekerd dat over de vergoedingen binnen enkele maanden een beslissing zou worden genomen door de Europese instanties. Omdat er tot op vandaag nog geen definitieve uitspraak is, vindt de spreker het onverantwoord niet in te grijpen.

De heer Tobback merkt op dat het mestprobleem al tien jaar gekend is en dat men al meer dan vijf jaar aan mestactieplannen werkt. Toch is de hoeveelheid mest en de vervuiling die erdoor wordt veroorzaakt de laatste jaren alleen maar toegenomen. Hij hoopt dat door de inwerkingtreding van MAP2 er toch resultaten zullen worden geboekt : hetzij door mestverwerking, hetzij door een afbouw van de veestapel.

Het lid wil de discussie rationeel voeren. Het mestactieplan is een onderdeel van het milieubeleid. Landbouw is een economische bedrijvigheid als een andere en de landbouwbedrijven moeten dus ook hun verantwoordelijkheid opnemen voor de vervuiling die ze veroorzaken. Alleen de landbouwers die een extra inspanning leveren voor natuurwaarden kunnen worden vergoed ; niet de landbouwers die enkel de minimumnorm halen.

Mevrouw Maria Tyberghien vraagt zich af waarop de heer Tobback zich baseert om te stellen dat de vervuiling door mest is gestegen. Voor deze bewering is er geen enkele basis. Volgens haar geeft hij de indruk dat enkel de landbouwers de oorzaak zijn van de vervuiling en laat hij andere sectoren buiten beschouwing. De landbouworganisaties tonen volgens mevrouw Tyberghien hun goede wil en zijn bereid beheersovereenkomsten en een MBO te sluiten ; een dergelijke stigmatisering is dan ook ongepast. De landbouwbedrijven moeten overigens ook voldoen aan de voorwaarden die in de milieuvergunning worden opgelegd.

Mevrouw Gisèle Gardeyn-De Bever vertolkt eenzelfde standpunt. Zij vindt dat de spreker te streng is voor de landbouwers. De landbouwers zijn wel degelijk tot inspanningen bereid, maar men schijnt zich niet af te vragen hoe zij de nieuwe maatregelen moeten uitvoeren. Het lid wijst ook op de verantwoordelijkheid van de gemeenten, die uit eigenbelang vaak teveel varkenshouderijen hebben vergund. De overlast die hierdoor wordt veroorzaakt, wordt nu uitsluitend op de landbouwers afgeschoven.

De heer Joachim Coens sluit zich hierbij aan. Hij vindt de visie van de spreker, waarin landbouw als een puur economische activiteit wordt beschouwd, te eng. De familiale landbouw beschermt toch ook de open ruimte, bijvoorbeeld door natuurbeheer? De heer Jos Bex merkt hierbij echter op dat een open ruimte daarom nog geen propere ruimte is.

De heer Bruno Tobback erkent dat de landbouw een rol kan spelen in het natuurbeheer, maar verdedigt het principe dat de landbouw zelf de verantwoordelijkheid moet opnemen voor de vervuiling die hij veroorzaakt. De laatste tien jaar is het aantal varkens toegenomen. Het is evident dat het mestoverschot toeneemt als men rekening houdt met de gestegen productiecapaciteit. Mevrouw Tyberghien stelt dat de productiemethoden zijn veranderd zodat er geen vergelijkingspunt bestaat.

Mevrouw Vertriest erkent dat er de jongste jaren technische verbeteringen zijn geweest maar die wegen niet op tegen de toename van de mest. Er zijn nu meer gemeenten met mestproblemen dan vijf jaar geleden. Verder is de waterkwaliteit onderzocht en is vastgesteld dat een aantal beken vervuild zijn stikstof terwijl er geen industrie in de buurt is.

De heer Eric Van Rompuy vindt dat de heer Bruno Tobback de complexiteit van de problematiek onderschat en te selectief denkt. Men zou daaruit kunnen afleiden dat de SP tewerkstelling belangrijker vindt dan het milieu, behalve wanneer het over landbouw gaat. Hij merkt op dat bijvoorbeeld de luchthavens niet moeten sluiten, ook al haalt er geen enkele de WHO-normen inzake geluidshinder. De heer André Denys voegt hieraan toe dat een bedrijf als Sidmar ook niet moet sluiten wegens de hoge dioxine-uitstoot. Ook hij gaat niet akkoord met de rationele benadering van de heer Bruno Tobback. Hij ziet een verschil tussen landbouw en industrie, omdat de sociale zelfredzaamheid van een familiaal landbouwbedrijf kleiner is dan die van een multinationalaal bedrijf.

De heer Bruno Tobback repliceert dat er voor de milieu-overlast die door de industrie wordt veroorzaakt saneringsplannen worden opgesteld en dat geldt ook voor de luchthavens en de grote metaalbedrijven. Alle bedrijven moeten minder gaan vervuilen, in de eerste plaats door preventie, desnoods door sanering achteraf. Die verantwoordelijkheid kan niet altijd op de overheid worden afgeschoven. Hij benadrukt dat hij de landbouwsector niet viseert, maar dat elke sector zijn verantwoordelijkheid moet opnemen. De huishoudens en de industrie investeren ook in waterzuivering.

– De heer Jos Bex vindt dat de hoorzittingen en de bespreking van dit voorstel van decreet tot hiertoe weinig nieuwe elementen opleverde. Hij somt er vier op: de vraag van de Boerenbond om 9,1 miljard frank voor steunmaatregelen uit te trekken; de inspanningen die de sector zelf wil leveren voor mestverwerking; de bereidheid van de milieubeweging om mee te werken aan een MAP3 en de wijziging van de houding van de vroegere oppositiepartijen.

De heer Jos Bex vindt dat de discussie over het MAP vertroebeld wordt door andere elementen.

Voor de spreker is het doel van deze discussie de volksgezondheid bevorderen, de waterkwaliteit verbeteren en de biodiversiteit herstellen. Het uiteindelijke doel is een verbetering van de milieukwaliteit en het debat moet dan ook draaien rond de milieuvervuiling door mest. Vanzelfsprekend zijn ook de huishoudens en de industrie verantwoordelijk voor een deel van de vervuiling, maar dat is niet relevant tijdens een bespreking van het mestdecreet. Om de beoogde milieudoelstelling te bereiken, moet men volgens de spreker tot homogene landbouw- en natuurgebieden komen. Wel moet er een mogelijkheid blijven bestaan tot het afsluiten van natuurbeheersovereenkomsten in landbouwgebieden. De huidige vermenging van beide functies in een enkel gebied is nefast.

Vervolgens stelt de heer Bex dat als mestverwerking en export onvoldoende blijken om het mestoverschot weg te werken, afbouw van de veestapel de enige oplossing is. Hij stelt voor de grootste partners, namelijk de integratoren, de grootste inspanningen te laten leveren. Afhankelijk van de resultaten kunnen de zwakste partners worden gesteund, maar de gevraagde 9,1 miljard frank is niet realistisch.

De spreker vindt dat men de argumenten tegen MAP2 niet zomaar opzij mag schuiven: de twijfels over de rol van de integratoren, de mogelijke trans-

fers met quota, de opmerking dat de milieubeleids-overeenkomst niet uitsluitend mag dienen voor het nakomen van de wettelijk opgelegde verplichtingen, het fraudegevoelige controlesysteem van MAP2, de vraag of mestverwerking wel technisch haalbaar is en aan de milieunormen kan voldoen, en de grote complexiteit van MAP2.

Toch geeft de fractie van de heer Bex haar voorwaardelijke steun aan het voorstel van decreet. Een MAP3 is volgens hem op korte termijn immers niet haalbaar. MAP2 betekende een verbetering in vergelijking met het eerste mestactieplan en bovendien dreigen de landbouwers in een juridisch vacuüm terecht te komen als dit voorstel van decreet niet wordt goedgekeurd. De sector mag echter niet de indruk krijgen dat dit MAP2bis definitief is. De verdediging van de minister – ze wil mestverwerking een kans geven en legt de nadruk op de bereidheid van de landbouwsector om daaraan mee te werken – heeft de spreker echter overtuigd. Daarenboven is er ook heel wat bijsturing mogelijk via de uitvoeringsbesluiten. Er moeten snel resultaten worden geboekt, anders loopt men het risico dat het Vlaamse grondgebied volledig tot een kwetsbaar gebied zal worden uitgeroepen. De spreker pleit er tenslotte voor het mestdecreet eenvoudiger te maken.

– De heer *Joachim Coens* geeft toe dat technische en inhoudelijke bijstellingen van het mestdecreet nodig kunnen zijn, maar twijfelt aan de zin van dit voorstel van decreet. Ten eerste zorgt het niet voor vereenvoudiging of verduidelijking van de regelgeving, wat toch een van de ambities van de nieuwe regeringscoalitie was. Ten tweede vindt hij het tijdstip slecht gekozen. Dit MAP2bis lijkt voor de nieuwe meerderheid enkel een tussenfase te zijn in afwachting van MAP3. Het is bedoeld om in afwachting de kritiek van de Europese Commissie te pareren, maar het zorgt enkel voor nodeloze complicaties bij de landbouwers zelf. Het voorstel van decreet getuigt volgens de spreker dan ook niet van behoorlijk bestuur. Waarom werkt men de procedure niet af en gaat men nadien niet onmiddellijk van start met een goed mestactieplan waarin rekening wordt gehouden met de opmerkingen van de Europese Commissie ?

Verder vreest de heer Coens dat de familiale landbouwbedrijven de dupe zullen worden van deze gang van zaken. Het lid kondigt een aantal amendementen aan om de familiale en grondgebonden landbouw beter te beschermen. De CVP-fractie zal ook amendementen indienen waarin de veevoederfabrikanten een terugnameplicht wordt opgelegd.

De heer André Denys vindt daarentegen dat dit voorstel meer van behoorlijk bestuur getuigt dan MAP2. De uitvoering van MAP2 werd immers geblokkeerd door de koppeling aan een uitspraak van de Europese Commissie. Dit leidde tot rechtsonzekerheid. De heer Erik Matthijs vindt dat die rechtsonzekerheid met dit voorstel van decreet niet wordt weggenomen.

De heer Jef Van Looy had bij het tweede mestactieplan al heel wat bedenkingen, onder meer wat de complexiteit betreft. Omdat men vreesde voor een Europese afwijzing van de vergoedingenregeling, werd terecht tot uitstel besloten. Vandaag stelt hij vast dat men snel een MAP2bis in werking wil laten treden, zonder opkoopregeling, zonder vergoedingen en zonder onmiddellijke mestverwerking. Die is met de huidige normen immers niet mogelijk. De druk op de grond zal ondraaglijk worden, waardoor de grondgebonden familiale landbouw in de verdrukking zal komen. Dat heeft trouwens mevrouw Vera Dua, die toen nog geen minister was, tijdens de bespreking van MAP2 al voorspeld. Er wordt nu eenmaal dagelijks mest geproduceerd. Garandeert het voorstel dat de mestverwerking start of gaat men ervan uit dat bedrijven zullen sluiten ?

Minister Vera Dua antwoordt dat een deel van de verantwoordelijkheid bij de landbouwers wordt gelegd : door andere voedertechnieken, de uitrijregeling en het bijhouden van de nutriëntenbalans. Zoals vroeger blijft ze van mening dat er daarbuiten uiteindelijk maar twee fundamentele oplossingen zijn : mestverwerking of afbouw van de veestapel. Daarom wil ze goede systemen voor mestverwerking stimuleren. In het kader van de plattelandsverordening wordt nagegaan hoe een begeleidde afbouw van een deel van de veestapel kan gebeuren.

– De heer *Frans Wymeersch* stelt dat de toekomst van de landbouw in Vlaanderen op het spel staat. Een economisch rendabele landbouwsector is in het belang van het leefmilieu en de open ruimte. Hij betreurt het dat MAP2 en MAP2bis nog steeds uitgaan van de filosofie en de concepten van het eerste mestactieplan, dat zijn ondeugdelijkheid reeds heeft bewezen.

MAP2 steunde op twee pijlers : de milieubeleids-overeenkomst, die bijna direct werd opgeblazen, en de mestverwerking, die toen nog niet operationeel bleek. Op partijpolitiek vlak groeide met de jaren echter eensgezindheid over de doelstellingen van het MAP : enerzijds een verbetering van de milieukwaliteit, anderzijds het behoud van een econo-

misch leefbare landbouwsector. Toch biedt MAP2bis vooral aanpassingen aan de tijdsgebonden aspecten van MAP2. Die aanpassingen zijn echter niet onbetekenend : ze halen het wankel evenwicht van MAP2 onderuit. Spreker had verwacht dat de VLD en Agalev een nieuw MAP zouden ontwerpen. De minister heeft het mestactieplan vroeger ingewikkeld en onuitvoerbaar genoemd. Bovendien betwijfelde ze dat de nitraatrichtlijn kon worden gehaald en dat de sector door het decreet kon worden geresponsabiliseerd. Ook de VLD heeft volgens de heer Wymeersch een kans gemist om een aantal fundamentele amendementen bij MAP2 in het voorstel van decreet op te nemen.

De heer André Denys verduidelijkt dat hij twee soorten amendementen op MAP2 had ingediend. Enerzijds waren er amendementen die ertoe strekten om het heffingssysteem te laten evolueren van een basisheffing naar een overschotheffing. Anderzijds waren er amendementen die probeerden het begrip "gezinsbedrijf" nauwkeuriger te definiëren. De spreker geeft toe dat het bijzonder moeilijk is om een juridisch sluitende definitie van het begrip gezinsbedrijf of integratiebedrijf te vinden. Daarom lijkt het beter om via een milieubeleidsvereenkomst tot een regeling te komen. De heer André Denys stelt dat hij van de minister de zekerheid heeft gekregen dat dit ook zal gebeuren. Het parlementslid betreurt wel dat aan de grote techniciteit en onleesbaarheid van het decreet niets is veranderd.

De heer Wymeersch stelt dat de eigenaar van de dieren ook als de eigenaar van de mest moet worden beschouwd. De integratoren moeten ertoe worden verplicht om het mestoverschot te verwerken en op die manier zal de sector zichzelf saneren. Het is inderdaad moeilijk om de begrippen gezinsveeteeltbedrijf en niet-gezinsveeteeltbedrijf te definiëren, maar dit is geen reden om het niet te proberen. De discussie bewijst volgens de spreker dat het van zeer groot belang is om de toekomst van de landbouwsector voor heel Vlaanderen af bakenen. Enerzijds heeft de landbouw baat bij een gezond leefmilieu, maar anderzijds heeft ook het milieu de landbouwsector nodig om het leefmilieu en de open ruimte te behouden en te beheren. Als men een nieuwe weg wil bewandelen en goede oplossingen vinden, moet het concept veranderen. De heer Wymeersch hoopt dat men binnenkort met een nieuwe lei kan beginnen.

– Mevrouw Isabel Vertriest verwijst naar de vaststelling dat het eerste mestactieplan niet heeft geleid tot een vermindering van de vervuiling. Zowel

de landbouworganisaties als de overheid hebben hun ogen gesloten voor het probleem. De sector heeft zich ook altijd verzet tegen onderzoek naar de band tussen milieu en landbouw. Het is belangrijk dat deze blokkering wordt opgeheven. De discussie over het mestdecreet in de vorige legislatuur, de dioxinecrisis en het feit dat er nu een groene minister van leefmilieu is, hebben daartoe bijgedragen. Om de huidige patstelling te doorbreken is het belangrijk dat MAP2 in werking kan treden. Het is echter geen doelstelling op zich. De verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu blijft het belangrijkste doel.

Het lid wijst erop dat het mestdecreet in eerste plaats een milieuwetgeving is. Ze is bekommerd om de moeilijke situatie waarin de landbouwers zich bevinden. Deze sociaal-economische problemen zijn evenwel niet veroorzaakt door de milieuwetgeving maar door de markt en de Europese landbouwpolitiek. De problemen van de landbouw moeten sociaal-economisch worden aangepakt.

II.2. Discussiepunten

II.2.1. Mestverwerking

De heer André Denys herinnert aan zijn vroegere peidooien voor mestverwerking als oplossing voor de mestoverschotten. De techniek ervoor staat op punt, maar twijfel over de economische rendabiliteit van mestverwerking leidde tot weinig investeringen. Mestverwerking krijgt in het regeerakkoord een kans, op voorwaarde dat er tegen 2003 tastbare resultaten zijn. Indien dit niet het geval is, wordt de veestapel verplicht afgebouwd. De spreker hoopt dat dit kan worden vermeden. Hij vreest dat het juridisch moeilijk haalbaar is – uiteindelijk gaat het om een zware aantasting van het eigendomsrecht – en dat het hoe dan ook de overheid zeer veel geld zal kosten. De recente crisissen in de landbouwsector zullen de vrijwillige afbouw echter stimuleren, wat ertoe kan bijdragen om in 2003 de beoogde resultaten te halen.

De heer Frans Wymeersch is voorstander van een mestverwerkingsplicht voor de integratoren, niet alleen voor het overschot, maar ook deels voor de productie. Op die manier zou de sector zichzelf kunnen saneren. Het is dan wel noodzakelijk om tot een sluitende definitie van het begrip "gezinsbedrijf" te komen. Minister Vera Dua merkt hierbij op dat niet de definiëring het probleem vormt, maar wel de mogelijkheden om aan die definitie te ontsnappen op het terrein. Om een sluitende con-

trole mogelijk te maken moeten beide partijen bereid zijn mee te werken, bijvoorbeeld door middel van verklaringen op eer. De machtsverhoudingen zijn echter ongelijk : de grote integratiebedrijven kunnen hun wil opleggen. De minister pleit dan ook voor de creatie van een mestverwerkingsfonds, dat de financiële responsabilisering van de hele veevoedersector zou realiseren. De heer Frans Wymeersch is van oordeel dat dit er niet mag toe leiden dat familiale landbouwbedrijven die zelf al een inspanning leverden voor mestverwerking twee keer zouden moeten betalen.

De heer Bruno Tobback heeft geen bezwaar tegen mestverwerkingsinitiatieven, maar meent dat ze moeten voldoen aan de milieunormen. Het versoepelen van normen is het overwegen waard voor bestaande activiteiten, die door het invoeren en onmiddellijk toepassen van een nieuwe norm ernstige economische problemen zouden ondervinden. In die gevallen kan een overgangsnorm worden gehanteerd, die leidt tot een striktere norm. Een nieuwe industriële activiteit, zoals mestverwerking, kan en moet beantwoorden aan het BAT-principe (best available technology of beste beschikbare technieken). Het lid onderstreept tenslotte nogmaals dat het MAP een milieudecreet is dat tot doel heeft de milieukwaliteit te verbeteren, en geen landbouwdecreet dat landbouwactiviteiten in een bepaalde richting moet sturen. Mevrouw Isabel Vertriest sluit zich hierbij aan.

De heer Jos Bex pleit ervoor dat de integratoren de zwaarste lasten voor de mestverwerking op zich nemen. Voorts stelt hij dat mestverwerking aan alle bestaande milieunormen moet voldoen. De heer Bex betwijfelt echter dat mestverwerking, hoewel technisch mogelijk, het gewenste resultaat zal opleveren.

De heer André Denys is van oordeel dat allerlei technieken voor mestverwerking mogelijk moeten zijn. Er mag geen monopolie van een bepaalde technologie ontstaan. Hij vraagt ook aan de minister zich ertoe te verbinden dat de milieunormen voor mestverwerkingsinstallaties niet tot een feitelijk monopolie leiden.

Volgens de heer Jef Van Looy hebben de hoorzittingen aangetoond dat grote mestverwerkingsinstallaties niet van start kunnen gaan ten gevolge van de strenge milieunormen. Vroeger was afgesproken dat het BATNEEC-principe, de beste beschikbare technologie zonder overdreven economische kosten, zou worden gehanteerd, maar de huidige regering denkt daar blijkbaar anders over. In het regeerakkoord staat immers dat de mestverwerkingsinstallaties minstens moeten voldoen aan

de normen van de waterzuiveringstations voor stedelijk afvalwater.

Minister Vera Dua kondigt aan dat ze een task force heeft opgericht voor de mestverwerking. Deze task force bestaat onder andere uit een technische werkgroep, waarin vertegenwoordigers van de diverse administraties zetelen en die de problemen inventariseert en de haalbaarheid van mestverwerking onderzoekt. De afdeling milieuvergunningen is in de werkgroep opgenomen.

De minister zegt zich aan het regeerakkoord te zullen houden. Als uit de werkzaamheden van de werkgroep blijkt dat de lozingsnormen voor sommige initiatieven een probleem vormen, is de minister wel bereid hierover een politiek debat te voeren. De verschillende technieken moeten een kans krijgen. Persoonlijk twijfelt de minister wel aan de slaagkansen van grootschalige projecten, die zware en riskante investeringen met zich meebrengen. Ze verwacht meer heil van verspreide, kleinschalige initiatieven. Ze wil in ieder geval de situatie voor de initiatiefnemers uitklaren, zodat ze zo snel mogelijk weten of hun project een kans op slagen heeft.

II.2.2. Houding van de landbouworganisaties

De heer André Denys verwijst naar de hoorzittingen en stelt vast dat het standpunt van de landbouworganisaties gematigder is geworden. Hij meent dat de landbouwers deze regeringscoalitie vertrouwen, omdat ze de prioriteit legt bij de kleinschalige bedrijven, zoals ook bleek naar aanleiding van de dioxinecrisis.

Volgens de heer Frans Wymeersch stellen de landbouwers zich coöperatief op en zijn ze wel degelijk bezorgd voor het milieu en de open ruimte. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de ontwikkeling van een eigen mestverwerkingsinstallatie door het Algemeen Boerensyndicaat. Het ABS verkiest volgens het lid het MAP2 boven het nog steeds van kracht zijnde eerste mestactieplan, op voorwaarde dat de vergoedingen worden uitbetaald. De landbouworganisaties willen voldoen aan de nitraatrichtlijn. De beroepsvereniging voor mengvoederfabrikanten, Bemefa, die volgens de spreker eerder het standpunt van de integratoren vertolkte, bleek daarentegen minder bereid om zware inspanningen te leveren.

Die matiging van het standpunt en de realistische houding van de landbouworganisaties vindt volgens de heer Eric Van Rompuy onder meer zijn

oorsprong in het intensief overleg dat tijdens de vorige legislatuur werd gepleegd over het tweede mestactieplan.

Ondanks de positieve opstelling van de landbouwersorganisaties, onthoudt de heer André Denys uit de hoorzitting een drietal knelpunten : het voorstel van de Boerenbond om 9,1 miljard frank uit te trekken voor een uittredingsregeling, de vergoeding voor landbouwers in de kwetsbare zones en de vraag om voor jonge landbouwers in een uitzondering te voorzien. De laatste twee punten moeten volgens de spreker worden onderzocht.

Mevrouw Isabel Vertriest beklemtoont dat het voorstel van decreet ook een oproep is tot de landbouwsector om mee te werken aan de implementatie van MAP2. De medewerking van de sector is noodzakelijk, want de wettelijke bepalingen in het mestdecreet zijn op zich onvoldoende om de milieudoelstellingen te halen. Ze wordt hierin bijgetreden door minister Vera Dua. De minister heeft een beleidsmatige werkgroep opgericht die samen met de sector de milieubeleidsvereenkomsten op punt moet stellen. De veevoederbedrijven zien het belang in van de samenwerking met deze werkgroep ; de landbouworganisaties zullen waarschijnlijk wat moeilijker te motiveren zijn.

De minister benadrukt dat er ook geen fel protest is van de landbouwers tegen MAP2, onder meer omdat het de sector responsabiliseert. Om de landbouwers te helpen en om de uitvoering van het mestdecreet voor de landbouwers te vereenvoudigen, wil de minister enkele technische aanpassingen voorbereiden. De heer Eric Van Rompuy merkt op dat de Boerenbond wel krachtig tegen de inwerkingtreding van het tweede mestactieplan heeft geprotesteerd. Hij leidt daaruit af dat de minister de Boerenbond als niet representatief voor de landbouwers beschouwt.

De heer Frans Wymeersch meent dat de Boerenbond akkoord kan gaan met een warme sanering van de veehouderij, op voorwaarde dat er geld komt voor afbouw én reconversie. De Boerenbond is ook gewonnen voor een terugnameplicht van de dierlijke mest door de veevoedersector. Het principe dat de eigenaar van de dieren ook de eigenaar van de mest is, leidt tot de fundamentele vraag wie men als eigenaar van de dieren moet beschouwen. Is bijvoorbeeld een loonwerker de eigenaar van de dieren die hij in opdracht van een ander kweekt ? Deze vraag houdt dan weer verband met de discussie over de definitie van een gezinsveeteeltbedrijf.

De heer André Denys bekritiseert de vraag van de Boerenbond om een dergelijk hoog bedrag voor vergoedingen uit te trekken, hierin bijgetreden door de heer Jos Bex, die dit bedrag overdreven vindt. De heer Denys vindt het onverantwoord dat de Boerenbond niet aangeeft hoe ze dit bedrag in de begroting kan compenseren. Deze organisatie wil immers niet weten van een vermindering van de VLIF-gelden, en een compensatie door een vermindering van het budget van andere departementen is onwaarschijnlijk. De heer Gerald Kindermans vindt dit een demagogisch standpunt. Het is niet de opdracht van de Boerenbond om de begroting op te stellen of te becommentariëren. Hij wordt hierin bijgetreden door de heer Eric Van Rompuy, die benadrukt dat het VLIF maar over 2 miljard frank per jaar beschikt en bestemd is voor investeringssteun.

De heer Erik Matthijs vindt dan weer dat de heer André Denys een te eenzijdige kijk op de zaak heeft. De Boerenbond stelde immers een heel pakket van maatregelen voor. Aangezien afbouw van de veestapel een bijzondere omstandigheid is, vindt hij het niet ongebruikelijk dat de regering hiervoor extra geld zou uittrekken.

Dit probleem kadert volgens de heer André Denys in een breder maatschappelijk debat : moet de landbouwsector meer of anders produceren ?

De heer Bruno Tobback laat opmerken dat het VLIF een investeringsfonds is, waarvan men de gelden ook mag aanwenden voor de reconversie van een bepaalde sector. Hij heeft er geen probleem mee dat men investeert in de landbouw, maar dan niet in de intensieve veehouderij. Uiteindelijk is er in Vlaanderen niet teveel landbouw, maar wel teveel intensieve veehouderij. Hij betreurt het dan ook dat men nu nog jonge landbouwers aanmoedigt om te investeren in landbouwsectoren met weinig toekomst, zoals varkensteelt en intensieve veehouderij.

De heer Eric Van Rompuy vraagt zich af waarom de heer André Denys die vraag om 9 miljard frank steun zo overdreven vindt. De regering had toch een budgettaire ruimte van 200 miljard frank, waarvan ze nog 35 miljard frank vrij kan besteden ? In Nederland werd 38 miljard frank voor dergelijke maatregelen uitgetrokken. De spreker vraagt zich af hoeveel de Vlaamse overheid veil heeft voor het halen van de nitraatrichtlijn. De heer Denys repliceert dat het in Nederland om een verplichte afbouw van de veestapel ging.

II.2.3 Houding van de milieubeweging

Enkele sprekers hebben kritiek op de houding van de milieubeweging. De heer André Denys vindt dat de milieubeweging zich, in tegenstelling tot de landbouworganisaties, stugger opstelt. Ze weigert te erkennen dat MAP2 een verbetering inhoudt ten opzichte van MAP1. De milieubeweging beseft niet dat de leefbaarheid van de landbouwsector, die het mestdecreet moet uitvoeren, bedreigd wordt door nu nog strengere normen op te leggen. De heer Eric Van Rompuy merkt op dat blijkbaar ook de SP en Agalev afstand nemen van het standpunt van de milieubeweging.

De heer Frans Wymeersch sluit zich bij de heer André Denys aan. Hij wijst erop dat de milieubeweging heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied wil aanduiden. Hij vindt dat de milieubeweging blijk geeft van vijandigheid tegenover de landbouwers en zich arrogant opstelt door te dreigen met nieuwe klachten bij de Europese Commissie. Het spiegelbeeld-MAP dat de milieubeweging voorstelde, heeft in de praktijk volgens hem een koude sanering tot gevolg. Wie zich niet aan de norm kan houden, moet immers verdwijnen. De milieubeweging ziet niet in dat de landbouw nodig is voor het behoud van het leefmilieu en de open ruimte.

Mevrouw Isabel Vertriest is het daar niet mee eens. Niet de milieubeweging stelt zich arrogant op, maar wel de landbouwsector, en ze verwijst in dit verband naar de hoorzitting met de Vereniging voor Varkenshouders. Deze lijkt alle schuld bij de overheid te leggen en daarbij voorbij te gaan aan haar eigen verantwoordelijkheid. Ze geeft wel toe dat de werking van de verificatiecommissie de betrekkingen tussen de landbouw en de groene beweging heeft vertroebeld.

De heer Jos Bex wijst erop dat er een subtiel evenwicht zou moeten bestaan tussen de verschillende actoren in de open ruimte. De wrijvingen tussen de landbouwsector en de milieubeweging worden uit tactisch oogpunt op de spits gedreven, maar verhullen in feite dat beide grotendeels gelijklopende belangen hebben.

II.2.4. Tijdschema : MAP2 – MAP2bis – MAP3

De heer Joachim Coens vindt het weinig zinvol om het MAP2 al in werking te laten treden nog voor het door Europese Commissie is geëvalueerd. Hij vraagt zich dan ook af of de indieners niet eerder de bedoeling hebben om MAP2 al te laten starten,

zodat de regering de tijd heeft om MAP3 voor te bereiden.

Mevrouw Isabel Vertriest ontkent dit. Dit zou immers geen blijk geven van behoorlijk bestuur. Het voorstel van decreet heeft de bedoeling om MAP2 zo efficiënt mogelijk in te vullen, zodat men de milieudoelstellingen kan halen die erin geformuleerd zijn. Pas indien zou blijken dat deze niet worden gehaald – wat snel genoeg kan blijken uit de per ceelsgewijze controles – zal het MAP worden aangepast.

De heer Joachim Coens vindt het ook onverantwoord MAP2 nu te laten starten en pas later te vereenvoudigen en aan te passen. Dit zal de zaken voor de landbouwers alleen maarodeloos compliceren. De vereenvoudiging van het mestactieplan, een van de doelstellingen van de initiatiefnemers, wordt met dit voorstel van decreet helemaal niet bereikt – integendeel. Bovendien zal er hoe dan ook een MAP3 komen.

De heer Frans Wymeersch vraagt zich af op welke termijn MAP2 zal worden gerealiseerd. Zal de inhoud van de milieubeleidsvereenkomsten worden vastgelegd in een decreet, bijvoorbeeld om de landbouwers te dwingen hun afspraken na te komen ? Zal de regering, bijvoorbeeld in verband met de mestverwerking, bepaalde verplichtingen decretaal vastleggen indien de sector hieraan niet wil meewerken ?

De spreker verbaast zich erover dat er niet wordt gewerkt aan een derde MAP. Nochtans waren Agalev en de VLD in de vorige regeerperiode fel gekant tegen MAP2, omdat het noch voor de landbouwers noch voor het milieu goed zou zijn. Waarom werken de tegenstanders dan niet aan een nieuw MAP, in plaats van aan een voorstel dat enkel de symptomen bestrijdt maar niet de problemen ten gronde aanpakt ?

II.2.5. Bijsturing van het decreet – nitraatresidunorm

Minister Vera Dua kondigt aan dat er een lijst zal worden opgesteld van alle hiaten, onduidelijkheden en ongerijmdheden in de milieureglementering (Vlarem). De regering wil vereenvoudigen waar mogelijk. Er zal ook worden onderzocht of het mestdecreet nog kan worden vereenvoudigd en of het op bepaalde punten moet worden bijgestuurd. Een aantal kleinere wijzigingen kunnen gebeuren via een ontwerp van decreet ; andere zijn mogelijk via een uitvoeringsbesluit.

Op de vraag van de heer Erik Matthijs om hiervan een voorbeeld te geven, antwoordt de minister dat ze hiervoor uitgaat van de praktische vragen die op het terrein rijzen. Een goed voorbeeld is de onduidelijkheid over de relatie tussen het nitraatresidu in de bodem en de hoeveelheid nitraat in het drinkwater. Hierover wordt nu een wetenschappelijk onderzoek gestart, waarvoor de opdracht is gegeven. De heer Jef Van Looy vraagt om de aanbeveling voor die opdracht te mogen inkijken.

De heer Erik Matthijs merkt op dat de minister vroeger zelf twijfelde aan die relatie, omdat de concentraties aan nitraten sterk kunnen verschillen van perceel tot perceel. Minister Vera Dua geeft dit toe, maar wil de resultaten van het onderzoek afwachten. Ze merkt verder op dat een onderzoek de Europese Commissie kan helpen overtuigen dat het Vlaanderen menens is om de problemen van de milieuvervuiling door mestoverschotten grondig aan te pakken. Volgens haar is het duidelijk dat de norm van 90 kilogram nitraat per hectare onvoldoende door wetenschappelijke gegevens is onderbouwd. Het is de bedoeling om eerst de vrij soepele norm voor nitraatresidu's te halen en dan een eventuele verscherping van deze norm te overwegen. Uit een aantal recente meetresultaten blijkt dat veel hogere waarden dan 90 kilogram frequent voorkomen. Dat doet de minister besluiten dat het halen van de huidige norm al een eerste stap in de verbetering van de milieukwaliteit kan zijn.

Ook mevrouw Isabel Vertriest benadrukt de noodzaak om meer onderzoek te verrichten naar de weerslag van landbouwactiviteiten op het milieu. Zolang dit onderzoek niet wordt uitgevoerd, zal hierover onzekerheid blijven bestaan. Dergelijk onderzoek werd echter lange tijd tegengewerkt.

II.3. Omzetting van de nitraatrichtlijn en vergoedingen aan landbouwers

II.3.1. Inleidende uiteenzetting

De heer Remy Merckx, afdelingshoofd, en Marnik Decock, adjunct van de directeur, van de afdeling Europa en Milieu van Aminoal lichten de stand van zaken van de procedures bij de Europese Commissie toe.

De heer Decock verduidelijkt dat er eigenlijk twee grote dossiers zijn : de omzetting van de Europese richtlijn 91/676 over nitraatvervuiling in Vlaamse regelgeving, die valt onder de bevoegdheid van het directoraat-generaal XI voor Milieu, en de betwistingen over de vergoedingen aan landbouwers, die ressorte-

ren onder het directoraat-generaal VI voor Landbouw. Twee nota's van de afdeling Europa en Milieu van Aminoal over deze dossiers werden ter beschikking van de commissieleden gesteld. Aan de fractie-secretariaten werd voor de start van de besprekingen een kopie van de recente briefwisseling tussen het Vlaamse Gewest en de Europese Commissie overgemaakt.

Omzetting nitraatrichtlijn

Momenteel loopt tegen de lidstaat België een inbreukprocedure overeenkomstig artikel 226 (ex artikel 169) van het EG-verdrag. De drie gewesten worden daarbij gevisieerd, maar de sprekers gaan enkel in op de bezwaren die betrekking hebben op het Vlaamse Gewest en op de antwoorden van de Vlaamse regering in de loop van de procedure. In feite is de officiële inbreukprocedure begonnen met een brief van 18 mei 1995. Op dat ogenblik was het eerste mestactieplan, het zogenaamde MAP 1, nog niet door het parlement goedgekeurd. Het oorspronkelijke mestdecreet van 1991, gewijzigd in 1993, was nog van kracht.

Na de goedkeuring van MAP 1 volgde per brief van 28 oktober 1997 en 28 oktober 1998 een zogenaamde aanvullende en een nieuwe ingebrekestelling. Samen-gevat stelde de Commissie in deze documenten dat, ondanks het goedgekeurde mestactieplan, het Vlaams Gewest de richtlijn niet volledig en correct omzet. Op deze ingebrekestellingen werd door het Vlaams Gewest telkens omstandig geantwoord.

Per brief van 23 november 1998 volgde een eerste met redenen omkleed advies van de Europese Commissie, dat weliswaar hoofdzakelijk betrekking had op de andere gewesten. Voor wat het Vlaamse Gewest betreft, wordt enkel het bezwaar betreffende de onvolledigheid van de Code van Goede Landbouwpraktijk in aanmerking genomen. Het ging dan om voorschriften aangaande het gebruik van kunstmest. In het antwoord van het Vlaamse Gewest van 11 februari 1999 wordt de vervollediging van de Code aangekondigd. De definitieve aanvulling van de Code kwam begin december 1999 tot stand.

Per brief van 9 november 1999 werd voor wat betreft de andere bezwaren een tweede met redenen omkleed advies uitgebracht. In dit advies wordt door de Commissie geponeerd dat door Vlaanderen onvoldoende rekening wordt gehouden met de criteria voor aanwijzing van verontreinigde wateren en kwetsbare zones. De Commissie gaat niet akkoord met het aantal en de omvang van de kwetsbare zones : voor wat betreft de groep water zijn deze beperkt tot gebieden bestemd voor waterwinning. Ook vraagt de Commissie zich af of, gelet op het gegeven

dat de Noordzee en de kustwateren als eutroof worden beschouwd, niet alle gebieden die daarin afwateren als kwetsbare zones moeten worden aangewezen. Verder zijn volgens de Commissie de actieprogramma's onvolledig. In dit verband moet worden opgemerkt dat de Commissie nog geen rekening houdt met het reeds goedgekeurde, maar nog niet in werking getreden MAP 2. Tot slot stelt de Commissie dat in het verplichte rapporteringsverslag een aantal kaarten en metingen ontbreken.

De termijn waarbinnen moet worden geantwoord is twee maanden maar de Permanente Vertegenwoordiging van België bij de Europese Unie heeft, op vraag van het Waalse Gewest, één maand uitstel gevraagd. De Europese Commissie heeft daar akte van genomen en aanvaardt doorgaans zo een uitstel.

Vergoedingendossiers

In het kader van MAP 1 – het mestdecreet zoals gewijzigd door het decreet van 20 december 1995 – werd door de Vlaamse regering in kredieten voorzien voor vergoedingen aan landbouwers met uitbatingen in bepaalde kwetsbare zones waarvoor verstrengde bemestingsnormen gelden. Momenteel lopen verschillende onderzoeken door de Europese Commissie om deze maatregelen te toetsen aan de vereisten van de gemeenschappelijke markt volgens de procedure van artikelen 87 en 88 (vroeger 92 en 93) van het EG-verdrag.

Ook de vergoedingen in de nieuwe versie van het mestdecreet, zoals gewijzigd door het decreet van 11 mei 1999, werden reeds aangemeld met het oog op onderzoek door de Commissie.

Alle steunmaatregelen, behalve deze lastens de jaren 1996 en 1997, werden correct aangemeld, dat wil zeggen dat zij werden aangemeld als ontwerpmaatregelen die niet reeds uitvoerbaar zijn.

In totaal onderzoekt het directoraat-generaal VI dus vier dossiers betreffende staatsteun in uitvoering van het Vlaams mestdecreet. Er wordt door de sprekers een bondige toelichting gegeven bij de stand van zaken van deze dossiers.

Vergoedingen ten laste van 1996 en 1997

Deze vergoedingsregeling betreft de maatregelen vervat in de reeks uitvoeringsbesluiten van 20 december 1995 (MAP 1). Het gaat in hoofdzaak om vergoedingen in de zogenaamde kwetsbare zones water en natuur. Deze maatregelen werden niet tijdig gemeld aan de Europese Commissie.

Tegen deze vergoedingsregeling hebben in september 1997 een aantal Vlaamse milieuverenigingen klacht ingediend bij de Europese Commissie. De klacht betrof eigenlijk zowel de omzetting van de nitratenrichtlijn als de vergoedingsregeling, die evenwel geen deel uitmaakt van de omzettingbepalingen van de richtlijn. De Commissie startte een onderzoek begin februari 1998.

Per brief van 27 september 1999 heeft België een laatste reactie gegeven op de bezwaren die bij de Commissie zijn binnengekomen na de publicatie van de officiële brief van de Commissie aan de Belgische autoriteiten. Die officiële mededeling was de eerste stap in de formele procedure. Er werden bezwaren ingediend door de Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen, de Belgische Vereniging van de Stikstofproductenindustrie, BASF-Duitsland en de European Landowners' Organisation.

De procedure van het onderzoek zit momenteel in een laatste fase : de Commissie bereidt een eindbeschikking voor. Het is de gangbare praktijk dat de Commissie zich, in het geval van niet-aangemelde steun, door geen enkele termijn gebonden acht voor de afhandeling van het dossier. Daar moet wel worden bij vermeld dat de Commissie er sinds kort toch naar streeft om voor dergelijke dossiers binnen een termijn van 18 maanden na de inleiding van de formele procedure een eindbeslissing te nemen.

In dit geval wordt verwacht dat de Commissie rond juni 2000 haar eindbeschikking zal treffen. Het voordeel van dit uitstel van beslissing is dat het Vlaams Gewest daardoor de mogelijkheid heeft eerst nieuwe steunvormen, al of niet ingediend als steunprogramma onder de zogenaamde Plattelandsverordening, uit te werken.

De verordening 659/1999 laat de Commissie weinig keuze in het geval zij van oordeel is dat de steunmaatregel onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt : enkel de modaliteiten van de terugverdering zijn onderhandelbaar.

De heer Merckx verduidelijkt dat er na de finale beschikking van de Europese Commissie nog een mogelijkheid tot beroep bij het Hof van Justitie bestaat en ook derden in beroep kunnen gaan. Hij herhaalt dat Europa echter niet aan termijnen is gebonden als het gaat om niet-aangemelde dossiers. Niet-aanmelding is immers een overtreding van het gemeenschapsrecht, waardoor een aanmaning van de Commissie meteen onmogelijk wordt. Op de vraag van de heer Lachaert waarom er dan niet werd aangemeld, antwoordt de heer Merckx dat de administratie de vorige Vlaamse regering daar wel degelijk op heeft gewezen.

Vergoedingen 1998 – deel 1

Deze vergoedingsregeling geldt eveneens voor de zones water en natuur. Het gaat om een beperkt luik, met name de vergoedingen voor patrimoniumverlies, de verplichte aankoop, de verplichte mestafname door de Mestbank in bepaalde zones water en de vergoeding voor opbrengstwijziging in bepaalde zones natuur.

Deze laatste vergoedingsregeling werd gekoppeld aan het besluit van de Vlaamse regering betreffende de bemestingsnormen in de zogenaamde 'geelgroene' en 'groene' gebieden, waar een beperking tot 170 kg N/ha of een principiële nulbemesting geldt. Op 9 februari 1999 werd dit besluit definitief goedgekeurd. De inwerkingtreding van de bepalingen betreffende de geelgroene gebieden is evenwel gekoppeld aan de goedkeuring van de vergoedingsregeling door de Commissie.

Wat de afhandeling van de procedure betreft, wordt verwezen naar het vorige punt over de vergoedingen van 1996 en 1997. De streefdatum voor de eindbeschikking in dit dossier is eind september 2000. Het is echter mogelijk dat de Commissie een beslissing neemt samen met de beschikking over de steunmaatregelen lastens 1996 en 1997.

Vergoedingen 1998 – deel 2

Deze vergoedingen lastens het jaar 1998 vormen in feite de voortzetting van de steunmaatregelen van de jaren 1996 en 1997, met uitzondering van de reeds aangemelde vergoedingen van 1998 (zie vorig punt). De motivatie en de modaliteiten van de steun zijn nagenoeg dezelfde als deze van de jaren 1996 en 1997. De aanmelding gebeurde einde april 1998.

Vergoedingen vanaf 1999

Ook hier is volgens de vertegenwoordigers van de afdeling Europa en Milieu een tijdige aanmelding gebeurd. Een eerste maal gebeurde dit in februari 1999 op het ogenblik dat het ontwerpdecreet houdende wijziging van het mestdecreet bij het Vlaams Parlement werd ingediend. Een tweede maal werd een volledige aanmelding gedaan in juni 1999, waarbij het definitief goedgekeurde decreet werd meegedeeld, samen met een ontwerp van vergoedingenbesluit. In feite was deze mededeling op 25 juni 1999 ook een antwoord op een verzoek van de Commissie op bijkomende informatie na de eerste aanmelding.

De diensten van de Commissie hebben inmiddels reeds driemaal, op uitvoerige wijze, vragen gesteld over het vergoedingensysteem. Dat gebeurde een eerste maal op 23 april 1999, toen enkel nog het ontwerpdecreet was aangemeld, en op 4 augustus en 5 november 1999. In de loop van april 1999 heeft een delegatie van de minister en de administratie het vergoedingstelsel mondeling toegelicht.

De vragen die de Europese Commissie stelt betreffen de volgende punten :

- de inhoud van de beheersovereenkomsten ;
- de onderbouwing van de 90 kg N/ha residu en de relatie van deze residunorm tot de 50 mg nitraat per liter in het water ;
- de onderbouwing van het balansstelsel (de reële stikstofverliezen) ;
- de vraag of sommige algemene bemestingsnormen ook richtwaarden zijn voor de beheersovereenkomsten ;
- de vraag of de steun onder de verordening milieuvriendelijke landbouw kan worden gebracht. De Commissie aanvaardt alleen steun die onder de veedichtheid van 2 grootvee-eenheden (GVE) per hectare gaan ;
- vragen naar overcompensatie door de verschillende vormen van steun ;
- vragen naar het milieurendement of het milieubelang ;
- de controleerbaarheid van het type grasland in natuurgebieden ;
- de steun voor patrimoniumverlies in de vorm van onteigening.

Uit de vraagstelling, en uit de schaarse praktijk, blijkt dat de Commissie alleen steun aanvaardt wanneer :

- de steunverlening leidt tot een globaal milieurendement dat beter is dan de basismilieukwaliteit. De concurrentievervalsing wordt alleen aanvaard als er andere belangen van de Gemeenschap mee worden gediend. De steun kadert bij voorkeur binnen een bestaande landbouwverordening ;
- verder wordt gegaan dan de Code van Goede Landbouwpraktijk (zie vorig punt) ;

- de steun een incentive is en een tijdelijk en degressief karakter heeft. Cumulatie van verschillende steunvormen moet alleszins worden vermeden. Exploitatiesteun is slechts uitzonderlijk aanvaardbaar ;
- de investeringsteun is een, meestal eenmalige en gedeeltelijke, compensatie voor een gemaakte extra kost, die berekenbaar is ;
- een mogelijke uitbreiding van de productiecapaciteit wordt uitgesloten ;
- het gaat om steun voor een reële inkrimping van de productiecapaciteit, met uitsluiting van steun voor kapitaalsverlies en inkomensderving.

In ieder geval zal de lidstaat eerst moeten aantonen dat de nitratenrichtlijn volledig en correct werd uitgevoerd.

Op het schrijven van de Commissie van 5 november 1999 werd nog niet geantwoord.

Klacht inzake steun voor mestverwerking

Ingevolge een klacht werden door het directoraat-generaal XV vragen gesteld over beleidsinitiatieven inzake mestverwerking, in het bijzonder over vermeende financiële steun aan het Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking en aan Biopower. De argumentatie werd door de Vlaamse regering weerlegt op 16 april 1999. Sindsdien is er geen nieuws over het onderzoek. Er wordt aangenomen dat de klacht werd geseponneerd.

II.3..2. Discussie

Verloop van de procedure

De heer Coens heeft vragen bij de procedure : kan Europa niet eindeloos bijkomende vragen blijven stellen ? De heer Merckx wijst erop dat de Raad precies met het oog op dat gevaar in maart 1999 een nieuwe verordening uitvaardigde (EG/659/1999). Voortaan wordt ernaar gestreefd aangemelde dossiers binnen de 18 maanden af te handelen. De dossiers worden nauwlettend gevolgd door de Europese Commissie en in die zin is het normaal dat bijkomende vragen worden gesteld.

De heer Jef Van Looy merkt op dat de procedure in een vicieuze cirkel dreigt terecht te komen : het nieuwe mestdecreet moet eerst in werking treden voor de Europese Commissie er een advies over geeft, maar

kan ook niet van kracht worden zonder de goedkeuring van de Commissie. Een decreet maken kan op die manier zinloos werk betekenen : als Europa negatief adviseert moet het parlement alles overdoen. De heer Remy Merckx repliceert dat een regeling moet worden gemeld vooraleer ze bindend wordt. Anders zou er een tegenspraak kunnen bestaan tussen uitvoerbaar recht in een lidstaat en de reglementen van de Unie. Daarom heeft de administratie het ontwerp van decreet voor advies voorgelegd aan de commissie. Wel is het niet zo duidelijk wanneer men een decreet precies moet melden aan de commissie : moet dat gebeuren wanneer het is goedgekeurd door de Vlaamse regering, of wanneer het is ingediend bij het Vlaams Parlement of wanneer het is goedgekeurd door het parlement ? De heer Van Looy stelt dat het veel logischer zou zijn advies te vragen vooraleer een ontwerp is goedgekeurd, zodat men het ontwerp aan het advies kan aanpassen. Op die manier vermijdt men de landbouwers een regeling op te dringen die de Europese Commissie achteraf weigert goed te keuren.

Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster van minister Dua, laat opmerken dat er een verschil bestaat tussen een decreet en een besluit over de vergoedingen. Een besluit over vergoedingen moet niet de goedkeuring krijgen van het Vlaams Parlement. Verder herhaalt ze dat in elk geval een regelgeving omtrent vergoedingen niet in uitvoering mag zijn voor de Europese Commissie ze heeft goedgekeurd. Dat was precies het probleem voor de vergoedingen van 1996 en 1997. Probleem met de nieuwe vergoedingen is dat die afhankelijk zijn van de verplichtingen die aan de landbouwers worden opgelegd in de beheersovereenkomsten en dat deze beheersovereenkomsten bepaald zijn in het decreet. Zolang het decreet niet van kracht wordt, kan de landbouwer die verbintenissen niet nakomen en kan hij dus ook nooit vergoedingen krijgen. Het decreet moet dus van kracht worden, behoudens de vergoedingsregeling die van kracht wordt na de goedkeuring van de Europese Commissie.

De heer Remy Merckx ontkent dat de Vlaamse overheid zelf de procedure zou rekken : de brief van 5 november 1999 is enkele weken te laat bij de Vlaamse overheid aangekomen en bovendien vlak voor de eindejaarsperiode. De medewerkster van de minister stelt dat het normaal is dat over dergelijke moeilijke dossiers tijd heen gaat. Antwoorden formuleren over een dergelijke complexe materie zal ook nu tijd vergen. De antwoorden op vorige brieven van de Commissie waren relatief snel klaar.

Minister Dua meldt dat ambtenaren en leden van het kabinet ook al informele contacten over de vergoe-

dingen hebben gehad met de Europese overheid. Nu onderzoekt ze samen met de heer Freddy Willockx, federaal regeringscommissaris, hoe de leden van de Europese Commissie optimaal kunnen worden geïnformeerd over alle aspecten van het dossier. De heer Willockx legt daartoe contacten binnen de Commissie. Het doel van de minister is een aantal van de vergoedingen uit het verleden goedgekeurd te krijgen.

Alternatieve voorstellen

De heer Van Looy vraagt zich af of de Europese Commissie niet zit te wachten op een voorstel van het Vlaamse Gewest over de vergoedingen. De vergoedingen van 1996 en 1997 zijn één zaak. Maar moet Vlaanderen zelf geen voorstellen formuleren voor een toekomstig stelsel van vergoedingen?

De minister antwoordt dat ze alternatieven voor toekomstige vergoedingen onderzoekt, ook buiten de vergoedingen in MAP2. Over het bedrag van de vergoedingen die ook voor de Europese Commissie aanvaardbaar zullen zijn, kan ze zich echter niet uitspreken.

De heer Van Looy wil ook zelf een voorstel formuleren wat de vergoeding voor opbrengstverlies betreft. Uitgangspunt waarover hij en de minister het eens zijn is het volgende : vergoedingen voor het halen van normen die hetzij door de Europese nitraatrichtlijn hetzij door de Vlaamse overheid worden opgelegd, zijn voor de Europese Commissie onaanvaardbaar. Er zijn dus geen vergoedingen mogelijk in ruil voor de beperking van de hoeveelheid dierlijke mest (170 kg N per hectare) in de kwetsbare gebieden water. Alle andere normen worden niet door de Europese maar door de Vlaamse overheid opgelegd. Dat geldt voor andere meststoffen in de kwetsbare gebieden water en voor bemesting in de zogenaamde kwetsbare gebieden natuur. Die laatste term staat niet in de nitraatrichtlijn of in enige andere Europese richtlijn. De Vlaamse overheid is echter bereid vergoedingen te betalen voor inspanningen van de boeren, als ze daarvoor de goedkeuring kan krijgen van de Europese overheid. Daarom is het voorstel van de heer Van Looy om geen vergoedingen te geven voor de inspanningen die nodig zijn om de norm uit de nitraatrichtlijn in de kwetsbare gebieden water te halen. Maar verder ook geen normen in een decreet vast te leggen, want dan stuiten eventuele vergoedingen op een veto van Europa. Alle normen die de Vlaamse overheid wil realiseren, kunnen beter in een beheersovereenkomst worden opgenomen. In ruil voor de inspanningen voor het behalen van de normen in een beheersovereenkomst kunnen immers wel vergoedingen worden uitbetaald. Op die manier is er een voor

de Europese Commissie aanvaardbaar stelsel van vergoedingen en kunnen de normen worden gehaald die de Vlaamse overheid vooropstelt.

De heer Remy Merckx werpt op dat ook rekening moet worden gehouden met internationale verplichtingen die België heeft aangegaan, zoals de verdragen voor de bescherming van de Noordzee. Zelfs als de problemen op het land worden opgelost, blijven er problemen voor de zee. Bovendien mag niet uit het oog worden verloren dat het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid het standstillbeginsel aanvaardt. De administratie moet zich daaraan houden. De toetsing of de vergoedingen in overeenstemming zijn met de Europese regelgeving inzake de vrije concurrentie moet telkens in concreto gebeuren. De Europese Commissie baseert zich daarbij op de rechtspraak van het Europese Hof van Justitie. Zo blijkt de Commissie ervan uit te gaan dat er geen vergoedingen kunnen worden toegekend voor het halen van de nitraatrichtlijn. Bovendien moeten de vergoedingen leiden tot een globaal milieurendement, beter dan de basismilieukwaliteit, en moeten ze onder meer degressief en uitdovend zijn. Een probleem voor de Vlaamse overheid is precies dat er geen expliciete criteria zijn, waarmee ze kan uitmaken of vergoedingen aanvaardbaar zijn. Een ander probleem is dat ze ook niet altijd inzicht heeft in de rechtvaardiging die het Vlaams Parlement verbindt aan de decreten die het goedkeurt.

De heer Patrick Lachaert vraagt zich af of het juridisch-technisch gezien wel mogelijk is om in het MAP met vergoedingen te werken. De heer Merckx stelt dat het wel degelijk mogelijk is om vergoedingen in het mestdecreet op te nemen, op voorwaarde dat het dossier wordt voorgelegd aan de Commissie. Minister Dua vult aan : zodra kan worden aangetoond dat de milieunormen in een beheersovereenkomst strenger zijn dan de wettelijke normen van de nitraatrichtlijn, zijn vergoedingen mogelijk. Vlaanderen is echter zo vervuild dat eerst moet worden aangetoond dat men strengere normen haalt dan die vastgelegd in de richtlijnen. Zodra de nitraatrichtlijn wordt nageleefd en het duidelijk is dat de beheersovereenkomsten voor nog betere resultaten zorgen, zijn vergoedingen mogelijk.

De heer Lachaert besluit dat het niet eenvoudig zal zijn om een vergoedingensysteem tot stand te brengen. Hij vraagt of er geen alternatieven zijn om hetzelfde doel te bereiken. De heer Merckx repliceert dat voor elke steunmaatregel door Europa zal worden geoordeeld of hij in overeenstemming is met de vrije concurrentie. Het feit dat de definitieve beschikking van de Europese Commissie pas in juni 2000

wordt verwacht, biedt het Vlaamse Gewest de mogelijkheid om in het kader van de Europese plattelandsverordening (nr. 1257/99) een stelsel van vergoedingen uit te werken dat wel aanvaardbaar is. Hetzelfde probleem duikt overigens op in de meeste andere Europese landen. In Nederland werden uiteindelijk vergoedingen toegestaan, maar slechts op beperkte schaal.

De minister bevestigt dat de plattelandsverordening inderdaad mogelijkheden biedt om een vergoedingensysteem uit te werken. Het programma voor die verordening werd bij de Europese overheid ingediend op 1 januari 2000 en de goedkeuring van Europa zal nog ongeveer zes maanden op zich laten wachten. Het programmeringsdocument zal worden voorgesteld in de commissie Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

De heer Jef Van Looy stelt dat het nog geruime tijd zal duren, alleszins meer dan een jaar, voor de voorstellen in het kader van de plattelandsverordening in de praktijk kunnen worden omgezet. Intussen gaat wel het nieuwe mestactieplan van start.

De heer Erik Matthijs vraagt of er een correlatie moet bestaan tussen de omvang van de vergoedingen en de mate van inspanning die van de landbouwers wordt gevraagd. De heer Merckx repliceert dat Europa uitgaat van de genoemde algemene criteria. Als de vergoedingen niet proportioneel zijn tot de inspanningen, zal de Commissie niet akkoord gaan. Het uiteindelijke oordeel komt toe aan de Commissie die zal oordelen over het concrete dossier.

Mevrouw Vandendriessche, kabinetsmedewerkster, herhaalt dat Europa geneigd is de richtlijn streng te interpreteren. De Commissie zal dus nooit vergoedingen aanvaarden voor het halen van de norm in kwetsbare gebieden. De Vlaamse overheid is wel van plan aan Europa vergoedingen voor te stellen voor landbouwers die buiten de kwetsbare gebieden naar de 170-kilogramnorm willen gaan in het kader van een beheersovereenkomst. Maar zelfs daarvoor is het wachten op de Europese goedkeuring. Vergoedingen voor productievermindering met het oog op het naleven van de nitraatrichtlijn, zijn uitgesloten. De spreekster ziet nog mogelijkheden in vergoedingen voor mestopslag of mestafzet voor landbouwers die de normen van de nitraatrichtlijn overtreffen, omdat men daarbij kan aantonen dat de landbouwers reële kosten hebben gemaakt.

De heer Jef Van Looy vraagt zich af waarom de Europese Commissie in haar opmerkingen enkel aandacht heeft voor dierlijke mest, en niet voor kunstmest. Mevrouw Vandendriessche merkt op dat de

Europese Commissie zich niet uitspreekt over kunstmest omdat dit voor haar geen verschil uitmaakt wat de vergoedingenregeling betreft.

Patrimoniumverlies

De heer Van Looy verwijst naar de hoorzitting met het Algemeen Boerensyndicaat. Deze organisatie heeft scherpe kritiek geuit op de opmerkingen van de Europese Commissie over de vergoedingen voor het patrimoniumverlies. De vergoeding voor patrimoniumverlies zou volgens het ABS perfect juridisch verdedigbaar zijn in het kader van de onteigeningswetgeving.

De heer Decock stelt dat Nederland ook maatregelen genomen heeft om de bedrijfsbeëindiging te stimuleren en de eigendomsrechten op te kopen. Het ging slechts om een beperkt aantal gevallen, met name twee tot drie percent van de totale productie. De Europese Commissie heeft die regeling toen aanvaard omdat er geen productiestijging was. Als de overheid onteigent, dient ze er ook voor te zorgen dat er niemand in de plaats komt van de betrokken landbouwer en dat de productie niet toeneemt. De Commissie is van oordeel dat bij de berekening van de vergoeding voor stopzetting de algemene bemestingsnormen in aanmerking moeten worden genomen, anders zou de vervuiling bij wijze van spreken worden "afgekocht".

De heer Jef Van Looy herhaalt later dat uit de opmerkingen van de Europese Commissie kan worden afgeleid dat het onmogelijk is om de vergoeding voor patrimoniumverlies en de vergoeding voor verlies aan teelt samen uit te keren. Op die manier zal echter de eigenaar worden vergoed en niet de landbouwer. Dit is volgens het lid problematisch omdat in Vlaanderen 70 percent van de landbouwgrond wordt verpacht. De heer Lachaert beaamt dat duidelijk moet zijn dat er juridisch een onderscheid bestaat tussen het patrimoniumverlies van de eigenaars en het opbrengstverlies van de pachter. De Europese Commissie heeft enkel gelijk dat er tweemaal een vergoeding wordt uitgekeerd in zoverre de exploitatie en het eigendomsrecht in dezelfde handen liggen.

De spreker verwijst in dit verband nog naar artikel 16 van de Grondwet, waarin wordt gesteld dat bij onteigening een voorafgaande billijke vergoeding moet worden uitgekeerd voor het geleden verlies. Bij onteigening in een gebied met een strenge bemestingsnorm zal de rechtbank over deze vergoeding oordelen alsof die norm niet bestaat. Deze rechtspraak is een Belgische aangelegenheid waarvoor Europa niet bevoegd is.

Minister Dua zegt dat het feit dat de Europese Commissie vragen heeft gesteld over dit aspect van het vergoedingendossier, de belangrijkste reden is waarom het is opgenomen in het pakket van maatregelen waarvoor op de beslissing van Europa wordt gewacht. Ze vindt het een goede zaak om een duidelijk onderscheid te maken : enerzijds zijn er de eenmalige vergoedingen die een landbouwer krijgt wanneer hij de overheid vraagt zijn grond in kwetsbare gebieden aan te kopen en de vergoedingen voor patrimoniumverlies in kwetsbare gebieden ; anderzijds zijn er de jaarlijkse vergoedingen voor opbrengstverlies. Ze acht het mogelijk dat er snel een Europese beslissing komt inzake de vergoedingen voor patrimoniumverlies.

Na de algemene bespreking stelt de heer André Denys dat hij van de minister een duidelijke verbintenis verwacht dat ze van de schadevergoeding door patrimoniumverlies werk maakt in de uitvoeringsbesluiten.

De heer Joachim Coens stelt dat zijn fractie er voorstander van blijft om de inwerkingtreding van het MAP te koppelen aan de beslissing over de vergoedingen.

De heer Patrick Lachaert meent dat de compensaties voor patrimoniumverlies niet via een wijziging van het decreet kunnen worden geregeld. Het is aan de minister om de mogelijkheden te onderzoeken en in praktijk te brengen. Wat de vergoeding aan exploitanten betreft, meent het lid dat in de huidige omstandigheden, en gelet op de fout uit het verleden om deze vergoedingen niet aan te melden, snel het signaal aan Europa moet worden gegeven dat het Vlaamse Gewest ernstig werk wil maken van de naleving van de nitraatrichtlijn.

Minister Vera Dua garandeert dat ze de Europese Commissie zal proberen te overtuigen om in het vergoedingstelsel een onderscheid te maken tussen vergoedingen voor patrimoniumverlies en opbrengstvermindering. De argumentatie van het ABS zal gedeeltelijk worden overgenomen indien die juridisch sluitend blijkt te zijn. Indien Europa geen verdere bezwaren heeft, zal de vergoedingsregeling zo snel mogelijk op punt worden gesteld en in de praktijk worden gebracht.

De minister zegt zich bewust te zijn van het probleem van de pachters, zoals aangehaald door de heer Van Looy : de twee soorten vergoedingen mogen niet door elkaar worden gehaald. Ze stelt alles in het werk om de situatie in het Vlaamse Gewest aan de Europese Commissie te verduidelijken.

Eutrofiëring

De heer Van Looy verzet zich ertegen dat het probleem van de eutrofiëring alleen op rekening van de landbouw wordt geschreven. Uit officiële rapporten blijkt dat de industrie vele tonnen stikstof in zee loost. De minister wijst erop dat het daarom des te belangrijker is dat er een grondwatermeetnet werd gestart en dat de meetpunten onder meer in functie van de landbouw werden gekozen. Zo zal duidelijk worden in welke gebieden goede resultaten worden gehaald en waar het beter kan. Het meetnet kan een instrument zijn om de landbouwers voor te lichten en om de Europese Commissie te overtuigen dat de afbakening van de kwetsbare gebieden op goede gronden gebeurt. Ze wijst er op dat ook rekening moet worden gehouden met de richtlijn voor stedelijk afvalwater.

De heer Jacques Timmermans wijst erop dat voor die richtlijn heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied wordt beschouwd. Mevrouw Hilde Vandendriessche, kabinetsmedewerkster, zegt dat de Europese Commissie ervan op de hoogte moet worden gebracht dat zowel het mestactieplan als de Vlaamse reglementering betreffende de milieuvergunningen (Vlarem) en de investering in waterzuiveringsprogramma's ertoe bijdragen om de normen te halen.

De heer Marnik Decock van de afdeling Europa en Milieu zegt dat het Hof van Justitie naar aanleiding van een prejudiciële vraag van een Britse rechtbank heeft gesteld dat lidstaten alle gebieden die aanzienlijk tot de verontreiniging bijdragen, kwetsbaar moeten verklaren. Van zodra vaststaat dat in zo'n gebied aan intensieve landbouw wordt gedaan, moet de lidstaat dit gebied als kwetsbaar gebied aanduiden, met andere woorden : de discretionaire bevoegdheid voor de lidstaat is gering.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

De amendementen ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche en andere mede-ondertekenaars zijn gepubliceerd in *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 130/2. De amendementen van de heer Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde zijn opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 1999-2000, nr. 130/3.

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Artikel 1 wordt aangenomen met 15 stemmen.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen aan het Meststoffendecreet

Artikel 1bis (nieuw)

Er wordt een amendement nr. 1 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche dat ertoe strekt om een nieuw artikel 1bis toe te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 2 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt in het tweede lid 9° vervangen door wat volgt :

"9° tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgronden : de oppervlakte cultuurgrond die tot het bedrijf in eigendom behoort ofwel daartoe behoort ingevolge vruchtgebruik, erfpacht, opstal of een pachtovereenkomst ; ". "

De heer Joachim Coens verklaart dat de amendementen van zijn fractie in twee groepen kunnen worden ingedeeld. De eerste reeks betreft amendementen die een betere bescherming van de kleinschalige en grondgebonden landbouw in gezinsbedrijven beogen. De tweede reeks amendementen streeft ernaar de veevoederfabrikanten te responsabiliseren. De amendementen werden geïnspireerd door opmerkingen tijdens de hoorzittingen, vooral over de precaire situatie van familiebedrijven in kwetsbare gebieden. Omdat de minister in het verleden de doelstellingen heeft verdedigd die de amendementen pogen te realiseren, verwacht de heer Coens en zijn fractie dan ook dat de minister ze ernstig zal overwegen.

De heer Jef Van Looy licht het amendement betreffende een nieuw artikel 1bis toe. Hij stelt dat het de bedoeling is om met dit amendement een onderscheid te maken tussen de grote, industriële bedrijven met vele inrichtingen en de kleine bedrijven met enkele inrichtingen. Volgens de indieners kan men de cultuurgronden waarover een bedrijf beschikt niet opsplitsen per inrichting, zoals nu aan de landbouwers wordt gevraagd. Men kan hiervoor geen enkel argument aanvoeren vanuit het oogpunt van milieuzorg.

Het is volgens de heer Van Looy een bureaucratische maatregel die niet in overeenstemming is met de feitelijke landbouwpraktijk : een bedrijf met een runderen- en een varkensstal kan toch moeilijk kunstmatig en louter op papier de gronden gaan verdelen over deze twee inrichtingen. Indien de landbouwer op een bepaald ogenblik bijvoorbeeld minder mest van de runderen heeft, zou hij de gronden die bij de inrichting voor runderen horen niet kunnen gebruiken als hij een overschot heeft in de inrichting voor varkens. Omdat moet worden vastgelegd welke grond voor welke inrichting is bestemd, blijft er volgens de berekening immers een mestoverschot bestaan op niveau van het bedrijf. Verder is het volgens de spreker een overbodige regel, want de ligging van de gronden is gekend en is opgenomen in de bestanden van de Mestbank.

Mevrouw Isabel Vertriest wil dat de commissie het amendement verwerpt, omdat het de onduidelijkheid en dus de rechtsonzekerheid vergroot. De bestaande aangifteformulieren laten de landbouwers trouwens een keuze : men kan het bedrijf en de bijhorende gronden zowel opsplitsen per inrichting als beschouwen als een geheel.

De medewerkster van de minister verduidelijkt dat de aangifte per entiteit gebeurt en dat de gronden per entiteit in aanmerking worden genomen voor de berekening van het mestoverschot. Ook de Mestbank heeft in zijn databank de gegevens per entiteit. De som van die entiteiten vormt een bedrijf. Overigens is in de meeste gevallen in de inventaris van de Mestbank maar sprake van één entiteit per bedrijf. In artikel 9, § 6, van het mestdecreet, zoals ingevoegd door het decreet van 11 mei 1999, staat dat de cultuurgronden per entiteit in aanmerking worden genomen om het mestoverschot te berekenen, dit conform de entiteitenaangifte zoals die in 1999 (situatie 1998) gebeurd is. Elke landbouwer heeft ook de keuzemogelijkheid om de totale tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgronden toe laten te wijzen aan elke entiteit in evenredigheid met de hiervoor aangegeven mestproductie.

Minister Dua erkent het probleem dat de heer Van Looy aan de orde stelt, maar merkt op dat ook zijn oplossing niet sluitend is. Ze meent dat uiteindelijk moet worden gekomen tot een verdeling op basis van de vergunningen. De minister verbindt er zich toe om op relatief korte tijd een inventaris van de problemen te maken en belooft na ongeveer één jaar het uitgewerkte systeem te evalueren. Op dat moment kan het eventueel worden vereenvoudigd.

De heer Van Looy besluit dat de minister hem gelijk geeft maar dat ze de oplossing uitstelt naar een latere datum. De heer Jacques Timmermans werpt op dat het systeem niet zomaar van de ene op de andere dag kan worden omgevormd, temeer omdat het steunt op de aangifte van vorig jaar. De heer Van Looy benadrukt evenwel dat zijn voorstel overeenstemt met de manier waarop de aangiftes dit jaar zijn gebeurd. De medewerkster van de minister verklaart dat de aangiftes werden gedaan op basis van de entiteit. Enkel voor bedrijven die onderworpen zijn aan de mestverwerkingsplicht gebeurt er per entiteit een evenredige toewijzing van de bijhorende oppervlakte cultuurgronden.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 1ter (nieuw)

Er wordt een amendement nr. 2 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Jos De Meyer en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche dat ertoe strekt een nieuw artikel 1ter in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 2 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt in het tweede lid 28° vervangen door wat volgt :

"28° producent : eigenaar van het vee dat op een bedrijf wordt gehouden. Indien verschillende personen eigenaar zijn van het vee van één bedrijf worden zij als één producent beschouwd, behalve indien zij deel uitmaken van hetzelfde gezin. In dit laatste geval is enkel de natuurlijke persoon die het bedrijf exploiteert de producent. Indien het houden van vee gebeurt in het kader van een overeenkomst, die valt onder het toepassingsgebied van de wet van 1 april 1976 betreffende de verticale integratie in de sector van de

dierlijke productie, wordt de integrator beschouwd als producent ;".

De heer Erik Matthijs stelt dat het de bedoeling is van het amendement om de integratoren verantwoordelijk te stellen voor de mestafzet. Het definieert duidelijk de producent als de eigenaar van het vee dat op een bedrijf wordt gehouden. In geval van verticale integratie is de integrator de producent. In het verleden probeerden de integratoren immers om de verantwoordelijkheid voor de mestafzet aan de exploitanten door te spelen. Dat is onaanvaardbaar, wat tijdens de hoorzittingen ook door vrijwel alle landbouworganisaties werd duidelijk gemaakt. Omdat het gaat om een verduidelijking van de bestaande definitie verwacht de spreker dat de commissie met het amendement instemt.

De heer Patrick Lachaert meent dat de definitie in het amendement juridisch geen stand houdt. De definitie van het begrip eigenaar strookt niet met het arrest nr. 42/97 van 14 juli 1997 van het Arbitragehof. Daarin wordt het mestdecreet van 1991 (MAP1) strijdig geacht met het gelijkheidsbeginsel, omdat de bepaling van de eigenaar als heffingsplichtige en de mestproductie als heffingsgrondslag tot onredelijke gevolgen leidt. Het hof bevestigt dus dat niet de eigenaar de heffingsplichtige is, maar wel de exploitant. De heer Jef Van Looy repliceert dat het decreet inmiddels werd aangepast aan het genoemde arrest.

Minister Vera Dua stelt vast dat er een consensus bestaat over de stelling dat de integratoren moeten worden geresponsabiliseerd. De minister meent echter dat dit amendement daartoe geen oplossing biedt. De integratoren zullen juridische ontsnapingsroutes zoeken en vinden, wat de rechtszekerheid niet ten goede komt. Zo werden in het verleden, om aan de bepalingen van MAP1 te ontsnappen, op grote schaal prijsgarantiecontracten met de veehouders gesloten. De minister meent dat de integratoren wel bereid zullen zijn om via een milieubeleidsvereenkomst naar een oplossing te zoeken. De aanvaardingsplicht die de Boerenbond suggereerde, kan daarvan een onderdeel vormen. Op termijn wil de minister het vergunningensysteem als uitgangspunt nemen voor de definitie van wie verantwoordelijk is voor de mest, wat wel een grote rechtszekerheid biedt. Het amendement zou deze benadering enkel compliceren.

De heer Erik Matthijs begrijpt het standpunt van de minister niet : een duidelijke definitie kan toch bijdragen tot een oplossing ? De heer Jef Van Looy gaat akkoord met de conclusie dat sommige inte-

gratieketens moeilijk te vatten zijn, maar vindt dat geen voldoende reden om het hele principe 'de eigenaar van het vee is de eigenaar van de mest' te laten varen. Hij onderstreept dat door het amendement niet wordt geraakt aan de bepaling van wat een gezinsbedrijf is. Het gaat erom de integratoren te responsaniliseren voor mestafzet en de grondjacht te vermijden, grondjacht die door de hoge lozingsnormen voor mestverwerking zal worden ontketend.

De minister herinnert aan de discussies die hierover in het verleden in de commissie leefmilieu werden gevoerd, discussies die evenmin tot een goed resultaat hebben geleid. Ze wil de mestverwerking de nodige tijd te gunnen. Rond het groot-schalige Biopower-initiatief is het weliswaar stil op dit moment, maar er zijn inmiddels andere initiatieven die met andere procédés de vooropgestelde normen wel degelijk kunnen halen.

De heer André Denys verklaart het principieel eens te zijn met het standpunt van de indieners van het amendement. Ook hij vindt dat de integratoren de zwaarste lasten voor het mestoverschot moeten dragen. Het amendement biedt echter noch juridisch, noch feitelijk een oplossing. Ook hij pleit voor een MBO om de sector te responsabiliseren. De steun van de sector is immers nodig om op het terrein resultaten te boeken.

Minister Vera Dua voegt hieraan toe dat de wet op de integratie van 1 april 1976 dode letter is gebleven. Er is nooit geregistreerd wie zich in het toepassingsveld van de wet bevindt. In de praktijk blijkt ook dat de integratoren de landbouwers die voor hen werken onder druk kunnen zetten bij het invullen van de mestaangifte. Bovendien ontsnappen de prijsgarantiecontracten aan de strategie om de eigenaar van het vee te responsabiliseren. Geen enkel systeem biedt garanties om alle integratoren te vatten.

De medewerkster van de minister zegt dat wie bij de aangifte in 1999 bevestigd heeft over verschillende entiteiten te beschikken bij meerdere landbouwers, gevat wordt als integrator, gezien de terugwerkende kracht. Wie nu nog een verwerkingsplichtige inrichting in zijn bedrijf opneemt, krijgt een mestverwerkingsverplichting van 75 percent van de mestproductie opgelegd. De grondjacht wordt tegengegaan doordat de integratoren geen nieuwe gronden bij kunnen verwerven voor mestafzet.

De heer Jef Van Looy betreurt ten eerste dat de minister het principe opgeeft dat de eigenaar van

de dieren ook de eigenaar van de mest is. De medewerkster van de minister verwijst naar het arrest nr. 42/97 van het Arbitragehof, dat reeds door de heer Lachaert werd aangehaald. Daaruit blijkt dat het Arbitragehof in een mogelijke uitspraak over het principe dat de eigenaar van de dieren ook de eigenaar van de mest is, hierop niet zou kunnen ingaan wegens de onredelijke consequenties zoals het Arbitragehof reeds heeft gesteld in verband met de heffing.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 1quater (nieuw)

Er wordt een amendement nr. 3 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Jos De Meyer en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche dat ertoe strekt een nieuw artikel 1quater invoegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 2 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt in het tweede lid 54° vervangen door wat volgt :

"54° huiskavel : kadastraal perceel of kadastrale percelen gelegen in de gebieden bedoeld in de artikelen 15bis en 15ter die ofwel behoren bij de vergunde woning ofwel behoren bij de stal of stallen van het bedrijf en met de vergunde woning, stal of stallen een ononderbroken ruimtelijk geheel vormen.".

De indieners verantwoorden dit amendement door te stellen dat de huidige definitie van huiskavel erg onduidelijk is en tot interpretatiemoeilijkheden kan leiden. De heer Patrick Lachaert is gekant tegen het weglaten van de bepaling over begrenzing van de huiskavel die in de huidige definitie is opgenomen

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 1quinquies (nieuw)

Het amendement nr. 4 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Eric Van Rompuy en mevrouw Maria Tyberghien-

Vandenbussche strekt ertoe een nieuw artikel 1quinquies in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 2 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt in het tweede lid een 55° toegevoegd, dat luidt als volgt :

"55° fabrikant : elke natuurlijke of rechtspersoon die veevoerders of grondstoffen voor veevoerders produceert, verdeelt of importeert die aanleiding geven tot difosforpentoxide- of stikstofuitscheiding. Landbouwers en landbouwbedrijven die door teelt producten voortbrengen die worden aangewend als veevoerders of grondstof voor veevoeder worden niet beschouwd als fabrikant." . "

Volgens de heer Jef Van Looy willen de indieners met dit amendement, en de ermee samenhangende amendementen met de nrs. 9, 11 en 17, de veevoederindustrie mee verantwoordelijk maken voor de mestverwerking door een aanvaardingsplicht in te voeren. De fabrikanten van veevoeder voeren immers nutriënten in, via de grondstoffen voor de productie van veevoeder, maar voeren er veel minder uit. De Vlaamse regering kan nadere regels bepalen betreffende de hoeveelheid meststoffen die moet worden aanvaard en de wijze waarop ze moeten worden verwerkt en verwijderd. Door de voorgestelde definitie wordt de landbouwer die zelf producten teelt om ze als veevoeder te gebruiken, niet als een fabrikant beschouwd.

Minister Vera Dua herhaalt dat ze de responsabilisering liever wenst te regelen via een milieubeleidsvereenkomst. Volgens haar beseft de veevoedersector zeer goed dat er weinig keuze is : ofwel meewerken aan MAP2, ofwel nog meer vergaande maatregelen afwachten. Een andere mogelijke piste is het instellen van een heffing voor de productie van veevoeder. In elk geval wil de minister met de sector overleg plegen. De amendementen zijn in die zin nog voorbarig en volgens de minister bovendien juridisch niet sluitend.

De heer Joachim Coens dringt toch aan op een definiëring van de aangifte- en terugnameplicht van de fabrikanten. Een duidelijke decretale vastlegging van de verplichtingen kan veel problemen voorkomen en kan vermijden dat men eraan tracht te ontsnappen. Het lid verwijst naar de aanvaardingplicht in andere sectoren, zoals bijvoorbeeld de papiersector : ook daar bleek een terugnameplicht pas afdwingbaar nadat ze in een reglementering werd opgenomen. De amendementen kunnen aan de juridische opmerkingen van de minister worden aangepast.

De heer Jef Van Looy erkent dat het moeilijk is een sluitende definitie te vinden, maar voegt eraan toe dat via dit amendement toch reeds de veevoederfabrikanten zijn gevat.

De heer André Denys vindt dit een gevaarlijk denkspoor. Hij stelt vast dat men telkens weer op eenzelfde moeilijkheid stuit : het probleem om een sluitende definitie van fabrikant of integrator te geven. De spreker blijft dan ook gewonnen voor het sluiten van een milieubeleidsvereenkomst. Hij laat opmerken dat een ontwerp-MBO ook aan het parlement moet worden voorgelegd. De heer Jef Van Looy vindt dat geen argument : het parlement kan zich alleen verzetten tegen het sluiten van de overeenkomst, zonder echte inhoudelijke controle. Voorzitter Jacques Timmermans merkt op dat het parlement in een resolutie ook opmerkingen kan maken over de inhoud van de ontwerp-overeenkomst.

De heer Erik Matthijs zegt dat het amendement grotendeels gebaseerd is op de afvalstoffenwetgeving. Waarom kan een en ander niet worden gedefinieerd in het meststoffendecreet ? Minister Dua antwoordt dat decretale verankering zou impliceren dat enkel nog kan worden gewerkt via het principe van de aanvaardingsplicht. Dat is een uitstekend instrument, maar misschien wordt het noodzakelijk om in de toekomst nog een beroep te doen op andere middelen, zoals een heffing op veevoerders.

De heer Matthijs repliceert dat deze heffing uiteindelijk zou worden doorgerekend aan de veehouders, en dat moet worden vermeden. De heer Van Looy benadrukt dat het in de bij amendement nr. 17 voorgestelde tekst de minister is die de modaliteiten van de aanvaardingsplicht mag bepalen. De minister zou deze bepalingen als een stok achter de deur kunnen gebruiken bij het overleg met de sector.

De heer Patrick Lachaert heeft een aantal bedenkingen bij de voorgestelde amendementen. Hoe zal worden gecontroleerd of de mest ook effectief wordt teruggenomen ? Hij geeft er de voorkeur aan afspraken te maken met de sector. Anders, zo vreest het lid, zal die er alles aan doen om de terugnameplicht te omzeilen. Volgens de spreker is de idee van een terugnameplicht nog niet rijp.

De heer André Denys stelt de vraag of alle principes decretaal moeten worden vastgelegd dan wel of het Vlaams Parlement de uitvoering van de milieubeleidsvereenkomsten beter moet controleren. De heer Matthijs vraagt of de indieners van

het voorstel van decreet die principes wel decretaal willen vastleggen indien zou blijken dat de MBO onvoldoende garanties biedt. Volgens de heer Denys is er dan een politiek probleem omdat zou kunnen blijken dat MAP2 niet uitvoerbaar is en dat een decreetsaanpassing niet volstaat. Mevrouw Isabel Vertriest benadrukt dat op dat moment alles opnieuw moet worden bekeken en vastgelegd.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikelen 1sexies tot 1novies (nieuw)

Er wordt een amendement nr. 5 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche dat ertoe strekt een nieuw artikel 1sexies in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 3 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt in § 1, 2°, d), het woord "inrichting" vervangen door het woord "bedrijf".

Voor de verantwoording wordt verwezen naar de argumentatie bij amendement nr. 1 van dezelfde indieners dat ertoe strekte een nieuw artikel 1bis in te voegen. De bedoeling van de indieners is in het decreet een onderscheid te maken tussen grote industriële bedrijven met talrijke inrichtingen en meer kleinschalige bedrijven met enkele inrichtingen.

De amendementen nrs. 6 tot 8 van dezelfde indieners strekken ertoe nieuwe artikelen 1septies tot 1novies in te voegen, waarbij telkens "inrichting" wordt vervangen door "bedrijf".

Deze amendementen worden verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Met dezelfde stemuitslag worden de amendementen verworpen met de nummers 10, 12, 13, 14, 16, 18, 19, 20 en 22, die ertoe strekken de nieuwe artikelen 1undecies, 1ter decies, 2bis, 2ter in te voegen, de artikelen 4 en 14 te wijzigen en de nieuwe artikelen 16bis, 17bis en 18bis in te voegen. Deze amendementen beogen telkens de wijziging van de woorden "landbouw- en veeteelt inrichting" of "inrichting" in "bedrijf". Verder in het verslag worden deze amendementen niet meer besproken.

Artikel 1decies (nieuw)

Amendement nr. 9 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Eric Van Rompuy en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche strekt ertoe een nieuw artikel 1decies in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 3 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt een § 5bis ingevoegd, die luidt als volgt :

"§ 5bis. Elke fabrikant die levert aan een verdeler, een producent of gebruiker dient elk jaar aan de mestbank aangifte te doen van de volgende gegevens met betrekking tot het kalenderjaar voorafgaand aan de mestaangifte :

- 1° de geproduceerde, verdeelde of geïmporteerde voeders of grondstoffen van voeders met de op-gave van de aard en de massa en het aantal kg stikstof en kg difosforpentoxide waartoe deze veevoeders of grondstoffen van veevoeders door uitscheiding door dieren hebben aanleiding gegeven ;
- 2° de naam en het adres van de verdeler, de producent of de gebruiker aan wie werd geleverd en de gewichten van deze leveringen ;
- 3° in voorkomend geval de naam en het adres van de personen die het transport hebben uitgevoerd.".

Dit amendement moet worden gelezen in samenhang met de amendementen nrs. 4, 11 en 17 van dezelfde indieners betreffende de nieuwe artikelen 1quinques en 1duodecies en de toevoeging van een 4° aan artikel 4. Om de aanvaardingsplicht toe te passen en te controleren is het noodzakelijk dat de fabrikanten van veevoeders aangifte doen aan de Mestbank en een register bijhouden.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 1undecies (nieuw)

Voor de bespreking van amendement nr. 10 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de nieuwe artikelen 1sexies tot 1novies.

Artikel 1duodecies (nieuw)

Er wordt een amendement nr. 11 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Eric Van Rompuy en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche dat ertoe strekt een nieuw artikel 1duodecies in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 4 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, wordt een § 2ter ingevoegd, die luidt volgt :

"§ 2ter. Elke fabrikant die levert aan een verdeler, een producent of gebruiker is ertoe gehouden een register bij te houden met betrekking tot de hoeveelheden voeders of grondstoffen van voeders die hij importeert, verdeelt of levert aan een producent of gebruiker. Hij dient voor 15 maart aan de mestbank aangifte te doen van de hoeveelheid van dergelijke voeders of grondstoffen van voeders die in het voorgaande kalenderjaar werden geproduceerd, verdeeld of geïmporteerd, gerangschikt per bedrijf en per bestemmingsadres." .

Dit amendement moet in samenhang met de amendementen nrs. 4, 9 en 17 worden gelezen. Voor de verantwoording wordt verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1quinquies en 1decies.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 1ter decies (nieuw)

Voor de bespreking van amendement nr. 12 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de artikelen 1sexies tot 1novies (nieuw).

Artikel 2

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikelen 2bis en 2ter (nieuw)

Voor de bespreking van de amendementen met de nummers 13 en 14 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de nieuwe artikelen 1sexies tot 1novies.

Artikel 3

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel 4

In een legistiek advies laat de afdeling Decreetgevend Secretariaat opmerken dat in artikel 4, 2°, van het voorstel van decreet wordt verwezen naar § 4, 1°, van het mestdecreet. Het betreft hier echter § 4, tweede lid, 1°, en daarom wordt voorgesteld artikel 4, 2°, van het voorstel te vervangen door :

"2° in § 4, tweede lid, wordt 1° opgeheven en worden 2°, 3°, 4° en 5° hernummerd tot 1°, 2°, 3° en 4° ;".

De commissie stemt in met deze technische correctie.

Amendement nr. 15 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Jos De Meyer en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche strekt ertoe in artikel 4 de bij 3° voorgestelde tekst van § 6 te vervangen door wat volgt :

"§ 6. Voor de bedrijven, bedoeld in § 4, wordt de tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgronden die in aanmerking mag worden genomen voor de berekening van het bedrijfsmatige mestoverschot, beperkt tot :

1° voor bedrijven met familiale dimensie, zoals bepaald in artikel 8, § 4 : de binnen het Vlaamse Gewest of in het Vlaamse Gewest grenzende gemeenten gelegen tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgrond ;

2° voor andere bedrijven : de tot het bedrijf behorende binnen het Vlaamse Gewest of in aan het Vlaamse Gewest aangrenzende gemeenten ge-

legen oppervlakte cultuurgronden zoals opgegeven in de aangifte met betrekking tot de bedrijfssituatie 1998."

De heer Erik Matthijs legt uit dat dit amendement bedoeld is om kleinschalige en grondgebonden bedrijven de kans te geven hun gronden waarop zij hun dierlijke mest kunnen gebruiken, verder uit te breiden. Zo moet de toekomst van de grondgebonden landbouw worden veilig gesteld. Grootschalige veeteeltbedrijven dienen bij voorkeur naar de mestverwerking te gaan. Bij deze bedrijven bestaat het risico dat cultuurgronden in eerste instantie voor mestberging worden gebruikt, veeleer dan als cultuurgrond voor teelten. Het amendement heeft bijgevolg als hoofddoel de grondjacht tegen te gaan.

Mevrouw Isabel Vertriest vindt daarentegen dat dit amendement de grondjacht nog zou doen toenemen en in het voordeel van de grotere bedrijven uitvalt.

De minister is van oordeel dat elke versoepeling op de grondverwerving voor mestafzet de grondjacht zal doen toenemen. MAP2bis beschermt volgens haar de grondgebonden bedrijven : enkel voor kleine bedrijven met een mestproductie van minder dan 7.500 kg P_2O_5 of voor bedrijven in witte gemeenten, kunnen bijkomende gronden in aanmerking worden genomen voor de berekening van het bedrijfsmatige mestoverschot. Op die manier wordt een einde gemaakt aan de grondjacht. Door het voorgestelde amendement zouden echter alle bedrijven met een mestproductie tot 12.500 kg P_2O_5 gronden kunnen verwerven.

De heer Jef Van Looy vindt dit onrechtvaardig ten overstaan van de melkveehouderijen die in het verleden ertoe werden aangezet om gemengd te worden, terwijl die gemengde bedrijven nu worden benadeeld. Volgens de medewerkster van de minister mogen ook gemengde bedrijven gronden voor mestafzet verwerven op voorwaarde ze niet mestverwerkingsplichtig zijn.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Voor de bespreking van amendement nr. 16 van dezelfde indieners wordt verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1sexies tot 1novies.

Er wordt een amendement nr. 17 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans en Jos De Meyer, dat

ertoe strekt aan artikel 4 een 4° toe te voegen, dat luidt als volgt :

"4° een § 11 wordt toegevoegd, die luidt als volgt :

"§ 11. De Vlaamse regering wijst de hoeveelheid dierlijke meststoffen aan in verhouding tot de geleverde voeders, waarvoor met het oog op hun verwijdering een aanvaardingsplicht geldt voor de fabrikant als eindverkoper, verdeler, producent of invoerder.

De aanvaardingsplicht voor de eindverkoper houdt in dat hij, wanneer een producent of gebruiker voeders aanschaft, verplicht is de dierlijke meststoffen die daarvan het gevolg zijn en waarvan de producent of gebruiker zich ontdoet, geheel of gedeeltelijk in ontvangst te nemen. De Vlaamse regering wijst de dierlijke meststoffen aan die de eindverkoper van de producenten of gebruikers moet in ontvangst nemen.

De verdelers zijn verplicht de met toepassing van het tweede lid door de eindverkopers in ontvangst genomen meststoffen te aanvaarden, en dit in verhouding tot de aan de eindverkoper geleverde voeders.

De producenten of invoerders zijn verplicht de met toepassing van het tweede lid door de eindverkopers of met toepassing van het derde lid door de verdelers in ontvangst genomen dierlijke meststoffen te aanvaarden en in te staan voor de verwijdering ervan, en dit in verhouding tot de door hen aan de eindverkopers of tussenhandelaars gedane leveringen van voeders.

De Vlaamse regering bepaalt aanvullende regels betreffende de hoeveelheid van de te aanvaarden meststoffen en de wijze waarop de in het eerste lid bedoelde personen aan de aanvaardingsplicht moeten voldoen en de krachtens het tweede, derde en vierde lid in ontvangst genomen meststoffen moeten worden verwerkt en verwijderd. Zij kan terzake ook milieubeleidsvereenkomsten sluiten overeenkomstig de geldende decretale bepalingen."."

Dit amendement hangt samen met de amendementen met de nummers 4, 9 en 11 betreffende de nieuwe artikelen 1quinquies, 1decies en 1duodecies.

De heer Jef Van Looy verklaart dat de voorgestelde aanvaardingsplicht erop neerkomt dat wie nutriënten invoert, ook moet instaan voor de verwerking en verwijdering ervan. De Vlaamse mestproblematiek wordt in grote mate veroorzaakt door de massale invoer van buitenlandse landbouwproduc-

ten, met hoge gehalten aan stikstof en fosfor, die in Vlaanderen in het veevoer worden verwerkt. Doordat de stikstof en de fosfor in dit voeder slechts in geringe mate door het vee worden opgenomen, creëert dit een groot N- en P-overschot dat in Vlaanderen onmogelijk op milieuverantwoorde wijze kan worden aangewend. Volgens de indieners moeten de producenten van de veevoeders hiervoor worden geresponsabiliseerd. De heer Joachim Coens laat opmerken dat dit parallel kan gebeuren met de reglementering in afvalwetgeving, waarvan de formulering grotendeels is overgenomen.

Volgens de indieners van het amendement kan de kost van het verwerken van het nutriëntenoverschot onder de vorm van dierlijke mest hierdoor worden geïnternaliseerd. Het risico op misbruiken of op het verdringen van de grondgebonden landbouw, die veel meer met een gesloten nutriëntencyclus werkt, wordt verder beperkt. Bovendien is de veevoedersector, omwille van het beperktere aantal bedrijven en de grotere economische slagkracht, beter in staat de noodzakelijke mestverwerking in Vlaanderen op te starten.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Het ongewijzigde artikel 4 wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 5

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 5bis (nieuw)

Het amendement nr. 23 (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 130/3*) van de heer Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde strekt ertoe een nieuw artikel 5bis in te voegen, dat luidt als volgt :

"In artikel 13,1° van het decreet van 23 januari 1991, gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, het woord 'basisheffing' schrappen".

Dit amendement hangt samen met het amendement nr. 24 van dezelfde indieners bij artikel 14.

De heer Frans Wymeersch motiveert de voorgestelde schrapping door te stellen dat men op de productie van dierlijke mest enkel een overschotheffing zou invoeren, geen basisheffing. De indieners vinden het onzinnig om die producenten die geen mestoverschot hebben, ook te belasten. Dit strookt niet met het principe dat de vervuiler betaalt. De basisheffing is volgens de indieners eerder minimaal, en de – symbolische – afschaffing ervan zou dan ook maar een geringe budgettaire impact hebben.

De heer André Denys erkent dat deze amendementen een zekere grond hebben. Hij is al langer voorstander van het vervangen van de basisheffing door een overschotheffing. Het lid vraagt zich echter af of dit amendement wel de beste manier is om dit te realiseren. Zijn fractie gaat ervan uit dat de afschaffing van de basisheffing geleidelijk moet gebeuren.

Ook de minister geeft er de voorkeur aan de basisheffing geleidelijk af te schaffen. Ze verwijst in dit verband naar de verschillende visies over de grond van een basisheffing. Sommigen zijn van oordeel dat elke hoeveelheid mest, ook als het niet om een overschot gaat, het milieu belast. In die visie moet de basisheffing dus steeds behouden blijven. Anderen vinden dat enkel het overschot kan worden belast. Nu is er reeds een eerste stap gezet, namelijk de reductie van de basisheffing tot een minimale heffing. Later kan men eventueel de keuze maken om de basisheffing volledig af te schaffen en alleen de heffing op de overschotten te behouden. De bepalingen inzake de basisheffing kunnen dus niet worden gewijzigd zonder ook de bepalingen over de andere heffingen aan te passen. Als men de basisheffing vervangt door een overschotheffing, moet men volgens de minister ook rekening houden met de financiële gevolgen.

De heer Jef Van Looy vraagt of de halvering van de basisheffing voor dierlijke mest in feite niet neerkomt op een discriminatie van kunstmest. Namens de minister wordt geantwoord dat het uitdrukkelijk de bedoeling is om het gebruik van dierlijke mest te stimuleren.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel 6

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 7

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel 8

Bij dit artikel worden geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 12 stemmen bij 3 onthoudingen.

Artikelen 9 tot 13

Bij deze artikelen worden geen opmerkingen geformuleerd.

Deze artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 14

Voor de bespreking van amendement nr. 18 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1sexies tot 1novies.

Het amendement nr. 24 van de heer Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde (*Parl. St. VI. Parl. 1999-2000, nr. 130/3*) strekt ertoe artikel 14,1° te vervangen door wat volgt : "1° Paragraaf 1 wordt opgeheven ;".

Dit amendement hangt samenhang met amendement nr. 23 van dezelfde indieners over het opheffen van de basisheffing op de productie van dierlijke mest. Voor de argumentering wordt verwezen naar de bespreking van het (nieuwe) artikel 5bis.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Het ongewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikelen 15 tot 17

Voor de bespreking van het amendement nr. 19 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1sexies tot 1novies.

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen geformuleerd.

De artikelen worden aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 17bis (nieuw)

Voor de bespreking van het amendement nr. 20 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1sexies tot 1novies.

Artikel 18

Er wordt een amendement nr. 21 ingediend door de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Gerald Kindermans, Eric Van Rompuy en mevrouw Trees Merckx-Van Goey dat ertoe strekt in artikel 18 een 3° bis in te voegen, dat luidt als volgt :

"3°bis aan § 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"Voor inrichtingen gelegen in de gemeenten met een oorspronkelijke vergunde gemeentelijke productiedruk lager dan 75 kg, witte gemeenten genaamd, kan met betrekking tot de diersoorten, bedoeld in artikel 5, een milieuvergunning als bedoeld in het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning worden verleend die een verhoging van de vergunde mestproductie tot gevolg heeft op voorwaarde dat de som van de P₂O₅ en N-nutriëntgehalten die aan de bestaande bedrijven in deze gemeenten werden toegekend niet verhoogd wordt en dat de ingevolge de verandering bijko-

mende mest afgezet wordt op tot het bedrijf behorende cultuurgrond.".

De heer Jef Van Looy zegt met dit amendement de landbouwers ter hulp te willen komen in gebieden zoals Vlaams-Brabant, waar de landbouw zo goed als stervende is. De mestproductie is er zeer laag en het is de bedoeling van de indieners dat de nutriëntenhalte van een bedrijf dat zijn activiteiten stopzet, kan worden overgenomen worden door een ander bedrijf. Dit uiteraard op voorwaarde dat er voldoende grond is en dat de nutriëntenproductie in de gemeente niet zou stijgen. Het is de bedoeling dat de landbouw in die gemeenten kan blijven bestaan.

Volgens de heer Jos Bex beoogt dit amendement de uitbreiding van bedrijven in witte gemeenten, wat volgens MAP2 uitgesloten is. Het amendement druist in tegen het principe dat de nutriëntenhalte op het niveau van de inrichting en/of een deel ervan wordt bekeken en niet op het niveau van de gemeenten. Er is ook de bepaling in artikel 33ter, § 1, van het mestdecreet dat het aantal dieren waarvoor de nutriëntenhalte geldt gedurende drie jaar niet mag toenemen ook al is de nutriëntenproductie verminderd ingevolge de aanwending van nutriëntenarm voeder of de toepassing van de mestuitscheidingsbalans. Volgens de spreker zou het aannemen van het amendement tot gevolg kunnen hebben dat bedrijven die op die manier uitbreiden, na 2005, als de nutriëntenhalte wegvalt, aan de mestverwerkingsplicht ontsnappen. De heer Jef Van Looy verduidelijkt dat de ruimte die vrijkomt binnen de bestaande nutriëntenhalte in de witte gemeenten, kan worden opgevuld door bedrijven die gronden bezitten.

Minister Vera Dua begrijpt de bezorgdheid van de indieners om de uitbreiding van bedrijven toe te laten in de witte gemeenten. Ze vreest echter dat door aan de bestaande regeling te sleutelen er nieuwe achterpoortjes worden geopend en pleit ervoor eerst vanuit de opgelegde halte naar een oplossing te zoeken. Het amendement leidt tot een verhoging van de vergunde mestproductie van bedrijven. De heer Jef Van Looy zegt dat een dergelijke verhoging alleen kan als de totale mestproductie in de gemeente is gedaald.

De medewerkster van de minister zegt dat de nutriëntenhalte in 2005 overal wegvalt. Als bedrijven ondertussen al een verhoging van de vergunde mestproductie hebben gekregen, zal dit in 2005 zeer nadelige gevolgen hebben. Het heeft ook nadelige gevolgen omdat in de witte gemeenten de jacht op gronden opnieuw wordt geopend. Volgens

de huidige berekeningen is er in de witte gemeenten momenteel een productie van 10,8 miljoen kilogram P_2O_5 . Vanaf 2003 zou, rekening houdend met de dan geldende bemestingsnormen, het overschot in de witte gemeenten 3 miljoen kilogram P_2O_5 bedragen. De bestaande bedrijven in de witte gemeenten moeten op dat ogenblik de kans krijgen om gronden te verwerven, anders wachten hen heel wat problemen in 2005. MAP2 biedt hen de mogelijkheid tot het verwerven van bijkomende gronden voor mestafzet. Als echter productie-uitbreiding wordt toegelaten, wordt opnieuw een grondjacht aangemoedigd ten nadele van de bestaande bedrijven.

De heer Jef Van Looy merkt op dat in de gemeenten met een vergunde gemeentelijke productiedruk van 50 kilogram P_2O_5 per hectare de mestproductie nog kan worden verdubbeld als de norm 100 kilogram wordt. De medewerkster van de minister repliceert dat de berekening van de gemeentelijke productiedruk gebeurde op basis van de vergunde producties. De aangiftecijfers van de Mestbank zijn reëler en bewijzen het tegendeel. Individueel bekeken zijn er bedrijven die overschotten hebben, onder meer omdat ze onvoldoende gronden hebben. Als men andere bedrijven laat groeien, bemoeilijkt men dat die bestaande bedrijven gronden verwerven. Volgens de heer Jef Van Looy impliceert het amendement dat een bedrijf maar kan groeien als er een ander bedrijf wegvalt. De minister is van mening dat het amendement dan anders moet worden geformuleerd.

De heer André Denys zegt dat men in MAP1 gekozen heeft voor een benadering per gemeente. Hij begrijpt dat de indieners een individueel bedrijf nog groeikansen willen geven. Indien het gevolg echter is dat er een mestoverschot en grondjacht ontstaat in de witte gemeenten, dan kan de spreker het amendement niet steunen.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 7.

Het ongewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Artikel 18bis

Voor de bespreking van het amendement nr. 22 van de heren Jef Van Looy, Erik Matthijs, Joachim Coens, Eric Van Rompuy, Gerald Kindermans en mevrouw Maria Tyberghien-Vandenbussche wordt

verwezen naar de bespreking van de (nieuwe) artikelen 1sexies tot 1novies.

HOOFDSTUK III

Slotbepalingen

Artikel 19

De voorzitter verwijst naar het legistiek advies van het Decreetgevend Secretariaat. Daarin wordt voorgesteld in de nieuwe tekst van artikel 36, 1°, tweede lid, de woorden "het gewijzigde decreet" te vervangen door "het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen, zoals laatst gewijzigd door dit decreet en het decreet van [...] houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen". De commissie stemt in met deze technische correctie.

Bij deze artikelen worden verder geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 20

De voorzitter verwijst naar het legistiek advies van het decreetgevend secretariaat. Daarin wordt opgemerkt dat in artikel 37 van het decreet van 11 mei 1999 een bijzondere regeling met betrekking tot het afsluiten van milieubeleidsovereenkomsten werd geformuleerd. Omdat de indieners van het voorstel van decreet deze bijzondere bepaling niet langer wensen op te nemen, stellen ze in het voorstel van decreet de volgende tekst ter vervanging voor : "Conform het decreet van 15 juni 1994 betreffende de milieubeleidsovereenkomsten kunnen milieubeleidsovereenkomsten worden opgesteld.". In de mogelijkheid tot het sluiten van milieubeleidsovereenkomsten conform het decreet van 15 juni 1994 is echter reeds voorzien in het mestdecreet zelf (artikel 20ter) zodat die mogelijkheid niet in artikel 37 moet worden herhaald. De volgende redactie van artikel 20 wordt voorgesteld :

" Artikel 37 van hetzelfde decreet wordt ingetrokken. ".

De commissie stemt in met deze legistieke aanpassing. Bij dit artikel worden verder geen opmerkingen geformuleerd.

Het artikel wordt aangenomen met 8 stemmen bij 7 onthoudingen.

Artikel 21

Er wordt een amendement nr. 25 ingediend door de heer Frans Wymeersch en mevrouw Marleen Van den Eynde dat ertoe strekt in artikel 21, 1° de voorgestelde tekst te vervangen door wat volgt :

"1° de bepalingen van artikel 20, voor zover die het nieuw artikel 15septies invoegen, die in werking treden op de datum de die Vlaamse regering vaststelt ; ".

De heer Frans Wymeersch stelt dat niet alle soorten vergoedingen moeten worden uitgesteld tot een later vast te stellen datum. De bepalingen die handelen over patrimoniumverlies en de eventuele verwerving van gronden door het Vlaamse Gewest, worden niet ten gronde bekritiseerd door de Europese Commissie. De indieners willen de bescherming van de veehouder wiens gronden gelegen zijn in kwetsbare gebieden garanderen. Het reeds erg wankel evenwicht van MAP2 wordt door het opschorten van alle vergoedingen volledig onderuit gehaald.

De minister stelt voor om het amendement te verwerpen. Ze herinnert eraan dat de Europese Commissie wel degelijk vragen heeft gesteld over de vergoeding voor patrimoniumverlies, die door dit amendement onmiddellijk zou worden ingevoerd. Bovendien zou het weinig consequent lijken om een eerste soort vergoedingen wel in te voeren, terwijl een andere soort vergoedingen wordt opgeschort. De minister herhaalt dat het haar vaste bedoeling is om tijdens de contacten met de Europese Commissie de vergoedingen voor patrimoniumverlies en de verwerving door het Vlaamse Gewest apart van de vergoedingen voor teeltverlies te behandelen.

Het amendement wordt verworpen met 8 stemmen tegen 3 bij 4 onthoudingen.

Het ongewijzigde artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

Artikel 22 (nieuw)

De voorzitter verwijst naar het legistiek advies van het Decreetgevend Secretariaat. Daarin wordt opgemerkt dat het voorstel van decreet geen specifieke bepaling bevat inzake de inwerkingtreding, zodat het in werking treedt de tiende dag na de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.

Indien het evenwel de bedoeling van de indieners is het voorstel van decreet op dezelfde datum als het decreet van 11 mei 1999 in werking te laten treden, zodat de wijzigingen bij het decreet van 11 mei 1999 en de wijzigingen bij dit voorstel gelijktijdig in werking treden, moet de inwerkingtreding van het voorstel van decreet worden afgesteld op de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet van 11 mei 1999. De bepalingen hebben dan uitwerking met ingang van 1 januari 2000, met uitzondering van die bepalingen waarvoor een latere datum van inwerkingtreding is voorzien in het decreet van 11 mei 1999, zoals opgenomen in artikel 21 van het voorstel van decreet. Er wordt voorgesteld een nieuw artikel 22 toe te voegen dat luidt als volgt :

"Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000, met uitzondering van :

- 1° de bepalingen van artikel 10 die in werking treden op de datum die de Vlaamse regering vaststelt ;
- 2° de bepalingen van artikelen 11 en 18, 2°, die in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad."

De commissie stemt in met deze legistieke aanpassing van het voorstel van decreet.

Het nieuwe artikel wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

IV. EINDSTEMMING

Het voorstel van decreet, zoals gewijzigd ingevolge het legistiek advies, wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 7.

De verslaggever,

Joachim COENS

De voorzitter,

Jacques TIMMERMANS

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen van het Meststoffendecreet

Artikel 2

In artikel 6 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 1 de woorden "Met ingang van 1 januari 1999 wordt" vervangen door de woorden "Met ingang van 1 januari 2000 wordt".

Artikel 3

In artikel 8 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 4, 1°, de woorden "voor de periode van 1 januari 1999 tot en met 31 december 2002" vervangen door de woorden "voor de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2002".

Artikel 4

In artikel 9 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1, derde lid en vierde lid, worden tussen de woorden "werden afgevoerd naar een gebruiker" en de woorden "hetzij werden verhandeld" de woorden "hetzij werden geëxporteerd," ingevoegd ;

2° in § 4, tweede lid, wordt 1° opgeheven en worden 2°, 3°, 4° en 5° hernummerd tot 1°, 2°, 3° en 4° ;

3° § 6 wordt vervangen door wat volgt :

"§ 6. Voor de veeteeltinrichtingen en bedrijven, bedoeld in § 4, wordt de tot de landbouw- en/of veeteeltinrichting en/of deel hiervan behorende oppervlakte aan cultuurgronden, die in aanmerking mag worden genomen voor de berekening van het bedrijfsmatige mestoverschot, beperkt tot maximum de tot de landbouw- en/of veeteeltinrichting en/of deel hiervan behorende oppervlakte aan cultuurgronden zoals die blijkt uit de aangifte(n) 1999 (situatie 1998). Daarbij wordt aangenomen dat de tot de landbouw- en/of veeteeltinrichting en/of deel hiervan behorende oppervlakte aan cultuurgronden gelijk is aan de voor de overeenkomstige entiteit(en) in de aangifte(n) van 1999 aangegeven oppervlakte aan cultuurgronden, tenzij bij de aangifte(n) van het productiejaar 2000 anders wordt gevraagd door de producent. In dat laatste geval wordt de in de aangifte(n) van 1999 aangegeven totale tot het bedrijf behorende oppervlakte aan cultuurgronden toegewezen in evenredigheid met de hiervoor aangegeven mestproductie uitgedrukt in kg P₂O₅".

Artikel 5

In artikel 11 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreten van 25 juni 1992, 20 december 1995 en 11 mei 1999, worden in § 1, 4°, de woorden "de Mestbank betaalt in elk geval de financiële stimuli, bedoeld in artikel 15sexies, § 2, tweede lid, alsook de toelage die in een milieubeleidsovereenkomst als bedoeld in artikel 20bis, § 1, wordt voorzien ;" vervangen door de woorden "De Mestbank betaalt, na goedkeuring door de Europese Commissie, de financiële stimuli, bedoeld in artikel 15sexies, § 2, tweede lid, alsook de toelage die in een milieubeleidsovereenkomst als bedoeld in artikel 20bis, § 1, kan worden opgenomen ;".

Artikel 6

In artikel 13bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 1, 1°, de woorden "vanaf 1 januari 1999 tot en met 31 december 2002 :" vervangen door de woorden "vanaf 1 januari 2000 tot en met 31 december 2002 :" en

worden in § 1, 2°, de woorden "wetenschappelijk onderzoek dat in de periode van 1 januari 1999 tot 1 juli 2002" vervangen door de woorden "wetenschappelijk onderzoek dat in de periode van 1 januari 2000 tot 1 juli 2002".

Artikel 7

In artikel 14 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 11 mei 1999, wordt in § 4 1° opgeheven en worden 2°, 3° en 4° hernummerd tot 1°, 2° en 3°.

Artikel 8

In artikel 15 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 1 de woorden "artikel 36, § 1, 1°, d" vervangen door de woorden "artikel 36, § 1, 1°, e".

Artikel 9

In artikel 15ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 worden de woorden "vanaf 1 januari 1998 elke vorm van bemesting verboden" vervangen door de woorden "vanaf 1 januari 2000 elke vorm van bemesting verboden" ;

2° aan § 1 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In afwachting van de natuurrichtplannen, zoals bedoeld in artikel 15ter, § 5, kan in afwijking van het eerste lid op de potentieel belangrijke graslanden een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit chemische meststoffen per ha per jaar toegestaan worden, op voorwaarde dat daarover een beheersovereenkomst wordt afgesloten tussen de betrokken landbouwer en de afdeling Natuur van AMINAL en de Mestbank. Die beheersovereenkomst kan nog nadere beperkingen speciëren omtrent de toedieningsperiode van de chemische meststoffen." ;

3° in § 2, eerste lid, wordt 2° vervangen door wat volgt :

"2° niet hadden verworven, en een mestproductie hadden kleiner dan 300 kg P₂O₅ in het productiejaar 1997, wordt ontheffing gegeven van het verbod, bedoeld in § 1, tot 1 januari 2002, voor die percelen die binnen deze gebieden conform de aangifte op cartografisch materiaal in 1994 behoorden tot de tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgronden voorzover :

- het akkers betreft ;
- die percelen op 31 december 1998 onder deze ontheffing vielen.

In geval van deze ontheffing gelden de bemestingsnormen, zoals bedoeld in § 8." ;

4° in § 2, derde lid, worden de woorden "en intensief grasland" geschrapt en worden de woorden "1 januari 2000" vervangen door de woorden "1 januari 2002" ;

5° in § 2, vierde lid, worden de woorden "Overdrachten gebeurd tussen 1 januari 1996 en 1 januari 1999 dienen gemeld te worden voor 1 juni 1999." vervangen door de woorden "Overdrachten gebeurd tussen 1 januari 1996 en 1 januari 2000 dienen gemeld te worden voor 1 juni 2000." ;

6° in § 4, eerste lid, 3°, wordt het woord "huiskapel" vervangen door het woord "huiskavel" ;

7° in § 7 worden de woorden "1 januari 1998" vervangen door de woorden "1 januari 2000" ;

8° aan § 7 wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

"In afwachting van de natuurrichtplannen, zoals bedoeld in artikel 15ter, § 5, kan in afwijking van het eerste lid op de potentieel belangrijke graslanden een supplementaire bemesting van maximaal 100 kg stikstof uit chemische meststoffen per ha per jaar toegestaan worden, op voorwaarde dat daarover een beheersovereenkomst wordt afgesloten tussen de betrokken landbouwer en de afdeling Natuur van AMINAL en de Mestbank. Die beheersovereenkomst kan nog nadere beperkingen speciëren omtrent de toedieningsperiode van de chemische meststoffen.".

Artikel 10

In artikel 15sexies van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. In de kwetsbare zones bedoeld in artikel 15 kan de Vlaamse regering met de grondgebruikers beheersovereenkomsten op vrijwillige basis sluiten ter stimulering van verdergaande stappen ter verbetering van het milieu. Indien de kwetsbare zones bedoeld in artikel 15 tevens gebieden zijn waar volgens artikel 48 of volgens artikel 50 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu een natuurrichtplan moet worden opgesteld, worden de beheersovereenkomsten afgesloten overeenkomstig de regels van artikelen 45 en 46 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu.

In de kwetsbare zones bedoeld in artikelen 15bis en 15ter kan de Vlaamse regering met de grondgebruikers beheersovereenkomsten op vrijwillige basis sluiten ter stimulering van verdergaande stappen ter verbetering van het milieu, overeenkomstig de regels van artikelen 45 en 46 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu. Indien de kwetsbare zones bedoeld in artikelen 15bis en 15ter tevens gebieden zijn waar volgens artikel 50 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu een natuurrichtplan moet worden opgesteld, worden de beheersovereenkomsten afgesloten overeenkomstig de regels van artikelen 45 en 46 van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu."

Artikel 11

In artikel 17 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 4, 3°, de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in a) worden de woorden ", met ingang van 1 januari 2000" geschrapt ;
- 2° in b) worden de woorden ", met ingang van 1 januari 1999" geschrapt ;
- 3° in c) worden de woorden ", met ingang van 1 januari 1999" geschrapt.

Artikel 12

In artikel 18 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 2, 2°, a), de woorden "op hetzelfde perceel cultuurgrond opnieuw een overschrijving van de grenswaarde" vervangen door de woorden "op hetzelfde perceel cultuurgrond opnieuw een overschrijding van de grenswaarde".

Artikel 13

In artikel 20bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 4, 3°, c), i), de woorden "gedurende de periode van 1 januari 1999 tot en met 31 december 2002 :" vervangen door de woorden "gedurende de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2002 :".

Artikel 14

In artikel 21 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 20 december 1995 en gewijzigd bij decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in § 1, vijfde lid, worden de woorden "– Xdmp = 0.9 BF/kg P₂O₅ ;" vervangen door de woorden "– Xdmp = 0.45 BF/kg P₂O₅ ;" en worden de woorden "– Xdmn = 0.9 BF/kg N ;" vervangen door de woorden "– Xdmp = 0.45 BF/kg N ;" ;
- 2° in § 6, 1°, eerste streep, worden de woorden "zoals gedefinieerd in § 2" vervangen door de woorden "zoals gedefinieerd in § 1" ;
- 3° in § 6, 2°, wordt het tweede lid vervangen door wat volgt :

"De heffingsvoeten, bedoeld in het eerste lid, worden als volgt vastgesteld :

- Xspn = 40 BF/kg N ;
- Xspp = 40 BF/kg P₂O₅ ;
- Xvn =
 - 10 BF/kg N voor het productiejaar 2000 ;
 - 20 BF/kg N voor de productiejaar 2001 en 2002 ;
 - 40BF/kg N vanaf het productiejaar 2003 ;

– $X_{vp} =$

- 10 BF/kg P_2O_5 voor het productiejaar 2000 ;
- 20 BF/kg P_2O_5 voor de productiejaar 2001 en 2002 ;
- 40 BF/kg P_2O_5 vanaf het productiejaar 2003."

Artikel 15

In artikel 31 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij decreet van 20 december 1995, wordt in § 2 4° opgeheven.

Artikel 16

In artikel 33 van hetzelfde decreet, vervangen bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 3 de woorden "Uiterlijk tot 31 december 2000" vervangen door de woorden "Uiterlijk tot 31 december 2001" en worden de woorden "Ten laatste vanaf 1 januari 2001" vervangen door de woorden "Ten laatste vanaf 1 januari 2002".

Artikel 17

In artikel 33bis van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, worden in § 2, voetnoot (1), na de woorden "in artikel 3" de woorden "en op voorwaarde dat deze uitscheidingswaarde eveneens wordt gebruikt als uitscheidingscoëfficiënt in artikel 5, § 1" toegevoegd.

Artikel 18

In artikel 33ter van hetzelfde decreet, ingevoegd bij decreet van 11 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° in § 1, 1°, worden de woorden "gedurende de periode van 1 januari 1999 tot en met 31 december 2004 :" vervangen door de woorden "tot en met 31 december 2004 :" ;
- 2° in § 1, 1°, c), worden aan de woorden "vergunde mestproductie" de woorden "te berekenen volgens artikel 33bis, § 2" toegevoegd ;
- 3° in § 1, 3°, worden de woorden "vanaf 1 januari 1999 kan binnen de perken" vervangen door de woorden "vanaf 1 januari 2000 kan binnen de

perken", worden de woorden "de aanvrager" geschrapt en wordt de zinsnede die begint met de woorden "op basis van de desbetreffende" en die eindigt met de woorden "heeft afgezet" vervangen door de woorden "voor de drie voorgaande kalenderjaren voor de desbetreffende veeteeltinrichting werd voldaan aan de aangifteplicht bij de Mestbank en in zoverre de mestproductie die op de veeteeltinrichting voor de drie voorgaande kalenderjaren werd geproduceerd, overeenkomstig de bepalingen van dit decreet werd afgezet";

4° een § 4 toevoegen, die luidt als volgt :

"§ 4. De Vlaamse regering kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de bepalingen van artikel 33ter, § 1. Tevens kan de Vlaamse regering voor volgende categorieën van veeteeltinrichtingen, vanwege hun specifieke aard, afwijkingen toestaan op de bepalingen van § 1 :

- veeteeltinrichtingen onlosmakelijk verbonden aan kinderboerderijen ;
- veeteeltinrichtingen onlosmakelijk verbonden aan onderwijsinstellingen en opvoedingsinstellingen.

De Vlaamse regering bepaalt de regels waaraan die inrichtingen moeten voldoen. De Vlaamse regering bepaalt tevens in welke mate die inrichtingen onderworpen zijn aan de bepalingen van artikel 33bis inzake de nutriëntenhalte en de wijze waarop de nutriëntenhalte moet toegekend worden."

HOOFDSTUK III

Slotbepalingen

Artikel 19

Artikel 36 van het decreet van 11 mei 1999 tot wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en tot wijziging van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 36

Bij wijze van overgangsregeling gelden de volgende afwijkende regels :

1° voor het productiejaar 1999 (aanslagjaar 2000) wordt de mestproductie op basis van de aangifte 2000 berekend overeenkomstig de regels van kracht in het jaar 1999 met inbegrip van de regels inzake de aanwending van nutriëntenarm veevoeder ;

voor het productiejaar 2000 (aanslagjaar 2001) wordt de mestproductie op basis van de aangifte 2001 berekend overeenkomstig de regels van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, zoals laatst gewijzigd door dit decreet en het decreet van [...] houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, met dien verstande dat, in voorkomend geval, de uitscheidingsbalans voor het hele productiejaar 2000 in aanmerking wordt genomen onder de volgende voorwaarden :

- a) de kennisgeving dat geopteerd wordt voor de mestuitscheidingsbalans moet voor 1 juli 2000 aan de Mestbank zijn gedaan ;
- b) met betrekking tot het tweede semester van 2000 moeten de nodige bewijsstukken worden voorgelegd, conform het gewijzigde decreet ;

2° de overeenkomsten inzake mestafname en/of mestvervoer die met toepassing van artikelen 7 en 8 vanaf 1 december 1999 zijn afgesloten en door de Mestbank worden aanvaard, blijven van kracht tot uiterlijk 31 december 2000 ;

3° de kennisgeving dat geopteerd wordt voor het nutriëntenbalansstelsel zoals bepaald in artikel 20bis, § 3, moet, wat het productiejaar 2000 betreft, aan de Mestbank worden gedaan voor volgende data : vóór 1 juli 2000 wat betreft de uitscheidingsbalans, vóór 15 maart 2000 wat betreft de bodembalans en de bedrijfsbalans ;

4° de heffingen met betrekking tot het productiejaar 1999 worden berekend overeenkomstig de regels van het in 1999 geldende Meststoffendecreet ;

5° de heffingen met betrekking tot het productiejaar 2000 worden berekend overeenkomstig de regels van het in 2000 geldende Meststoffendecreet ;

6° milieuvergunningen voor paardenstallen behorende bij maneges en paardenfokkerijen die in 1996, 1997, 1998 en 1999 in exploitatie waren, kunnen worden verleend in zoverre de milieuvergunning voor 1 december 2000 wordt aangevraagd ;

7° de Vlaamse regering kan voor de sector van de kalvermesterij een tijdelijke regeling treffen die afwijkt van de bepalingen van artikelen 8 en 9, voor een overgangsperiode die maximaal tot 31 december 2000 duurt. "

Artikel 20

Artikel 37 van hetzelfde decreet wordt ingetrokken.

Artikel 21

Artikel 38 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

"Artikel 38

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000, met uitzondering van :

1° de bepalingen van artikel 20, voorzover die de artikelen 15quinquies, § 3, 15sexies, § 4, 15septies en 15octies invoegen, die in werking treden op de datum die de Vlaamse regering vaststelt ;

2° de bepalingen van artikelen 22, 23, 29 met betrekking tot het invoegen van artikel 33ter, § 1, 1°, c), en artikel 32, die in werking treden op de dag dat het decreet van [...] houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt. "

Artikel 22

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2000, met uitzondering van :

- 1° de bepalingen van artikel 10 die in werking treden op de datum die de Vlaamse regering vaststelt ;
 - 2° de bepalingen van artikelen 11 en 18, 2°, die in werking treden op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad.
-